Il-Kummissjoni Ewropea

Gwida tal-Prattika għall-

Applikazzjoni tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar

skont ir-Regolament (KE) Nru 861/2007 tal- Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi l-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar

Ġustizzja u Konsumaturi

Werrej

1. Introduzzjoni . . . 6
1.1. L-għan u l-iskop tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar . . . 7
1.2. Sfond Ġenerali . . . 7
1.3. 1.3 Sfond storiku u politiku għall-proposta . . . 9
1.3.1. Il-Konferenza ta' Down Hall . . . 9
1.3.2. Kuntest politiku . . . 10
1.4. Żvilupp tal-ESCP . . . 10
1.4.1. L-ewwel passi lejn il-proposta . . . 10
1.4.2. In-negozjati u s-sitt prinċipji . . . 11
1.4.3. Ir-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar emendat – ħarsa ġenerali . . . 12
1.5. L-evoluzzjoni tal-Ġustizzja Ċivili tal-UE u r-Relazzjoni ma' Strumenti Oħra . . . 13
1.5.1. L-Iżvilupp ta' Strumenti Ġodda u t-Tneħħija ta' Exequatur . . . 13
1.5.2. Interazzjoni ma' Strumenti Oħra - l-EOP u r-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) . . . 13
1.5.3. Strumenti tal-ADR u l-ODR Ewropej . . . 14

2. L-ESCP: Kamp ta' applikazzjoni . . . 16
2.1. Kamp ta' applikazzjoni materjali tar-Regolament . . . 17
2.1.1. Il-limitu finanzjarju ta' Talba Ewropea Żgħira . . . 17
2.1.2. Suġġett - Monetarji u mhux monetarji . . . 17
2.1.3. Suġġett – suġġetti esklużi . . . 18
2.1.4. Suġġett – Suġġetti inklużi . . . 19
2.1.5. Materji ċivili u kummerċjali – interpretazzjoni mill-QĠUE . . . 20
2.2. L-ambitu Ġeografiku tar-Regolament . . . 24
2.2.1. L-ambitu ġeografiku ġenerali . . . 24
2.2.2. Każijiet transkonfinali . . . 24
2.3. Applikabilità fiż-żmien . . . 25
2.4. L-Applikabilità ta' strumenti oħra tal-UE . . . 25
2.4.1. Ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) . . . 25
2.4.2. Ir-Regolamenti dwar is-Servizz u l-Provi . . . 25

2.4.3. Ir-Regolamenti dwar l-EEO u EOP . . . 26
2.4.4. Strumenti oħra tal-UE . . . 27
2.5. Relazzjoni mal-liġi nazzjonali . . . 28
2.5.1. Liġi proċedurali nazzjonali . . . 28
2.5.2. Liġi sostantiva nazzjonali . . . 29

3. Il-Bidu tal-Proċedura . . . 30

3.1. Bidu u assistenza prattika . . . 31
3.2. Il-qorti jew it-tribunal kompetenti . . . 31
3.2.1. Ir-regoli tal-UE dwar il-ġurisdizzjoni – Brussell I (riformulazzjoni) . . . 31
3.2.2. Ir-regoli lokali jew "nazzjonali" dwar il-ġurisdizzjoni . . . 34
3.3. L-użu tal-Formola tat-Talba . . . 34
3.3.1. Valutazzjoni tat-talba . . . 34
3.3.2. It-trattament tal-interess . . . 35
3.4. L-ispiża tal-preżentazzjoni tat-talba . . . 35
3.5. Hemżiet mal-Formola tat-Talba . . . 35
3.6. Tibgħat it-talba lill-Qorti . . . 36
3.7. Lingwa . . . 36
3.8. Deċiżjonijiet tal-qorti . . . 36

4. Il-proċedura wara li l-Qorti Tirċievi t-Talba . . . 38

4.1. Rettifika jew mili tal-Formola tat-Talba mill-applikant . . . 39
4.1.1. Il-qorti tivverifika l-Formola tat-Talba . . . 39
4.1.2. Il-qorti tinforma lill-applikant jekk it-talba ma taqax fl-ambitu tal-ESCP . . . 39
4.1.3. Talba lill-applikant biex jimla jew jirrettifika l-Formola tat-Talba . . . 39
4.2. Il-bgħit tal-Formola tat-Talba lill-Konvenut . . . 40
4.2.1. Il-Qorti tibgħat kopja tal-Formola tat-Talba A u tal-Formola C . . . 40
4.2.2. Limitu ta' żmien . . . 40
4.2.3. Metodi ta' notifika . . . 40
4.3. X'jista' jagħmel il-konvenut malli jirċievi l-Formola tat-Talba . . . 43
4.4. Talba jew kontrotalba taqbeż il-limitu . . . 44
4.5. Il-kontrotalba . . . 44
4.6. Perjodi ta' żmien . . . 45

4.7. Lingwa . . . 45

5. L-istabbiliment tal-fatti . . . 46

5.1. Id-dmir tal-qorti fir-rigward ta' kwistjonijiet ikkontestati . . . 47
5.1.1. Il-qorti tieħu l-inizjattiva biex tistabbilixxi l-fatti . . . 47
5.1.2. Il-qorti għandha tispeċifika l-mezzi tat-teħid u n-natura tal-provi . . . 47
5.2. Informazzjoni addizzjonali mingħand l-applikant u l-konvenut . . . 47
5.3. Il-qorti tiddeċiedi li tagħmel seduta . . . 48
5.3.1. Il-Qorti għandha żżomm seduta jekk ikun hemm bżonn biss . . . 48
5.3.2. Il-Qorti tista' tirrifjuta li tagħmel seduta . . . 48
5.4. Teħid ta' evidenza . . . 48
5.5. L-użu tal-ICT f'seduti orali u fit-teħid tal-evidenza . . . 49
5.6. Ir-rwol tal-qorti . . . 49
5.6.1. Il-qorti tiddetermina l-proċedura . . . 49
5.6.2. Il-qorti tinforma lill-partijiet dwar kwistjonijiet proċedurali . . . 50
5.7. Skadenzi . . . 50

6. Is-sentenza . . . 52

6.1. Ħruġ tas-sentenza . . . 53
6.1.1. Sentenza fil-kontumaċja – ġenerali . . . 53
6.1.2. Sentenza fil-kontumaċja – kontrotalba . . . 53
6.2. Sentenza wara li tkun irċeviet l-informazzjoni kollha inkluż wara li tieħu x-xhieda . . . 53
6.2.1. Fejn ma jsir l-ebda smigħ . . . 53
6.2.2. Wara seduta . . . 53
6.3. Il-forma, il-kontenut u n-notifika tas-sentenza . . . 54
6.3.1. Sentenza għandha tkun bil-miktub għan-notifika lill-partijiet . . . 54
6.3.2. Lingwa tas-sentenza għan-notifika . . . 54
6.3.3. Sentenza mogħtija lill-partijiet . . . 54
6.4. Spejjeż . . . 55

7. Reviżjoni u appell . . . 56

7.1. Reviżjoni taħt il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar . . . 57
7.1.1. Raġunijiet għal reviżjoni . . . 57

7.1.2. Eżitu ta' Reviżjoni . . . 58
7.2. Appell . . . 58
7.3. Rappreżentanza legali f'Reviżjoni u Appell . . . 58

8. Rikonoxximent u Infurzar . . . 60

8.1. Rikonoxximent u Infurzar – Prinċipji Ġenerali . . . 61
8.1.1. It-Tneħħija tal-Exequatur . . . 61
8.1.2. Proċedura ta' Infurzar - Liġi Applikabbli . . . 61
8.2. Rekwiżiti tal-ESCP – proċedura ta' infurzar . . . 61
8.3. L-użu taċ-ċertifikat tal-ġudizzju . . . 62
8.3.1. Formola D . . . 62
8.3.2. Il-lingwa taċ-ċertifikat . . . 62
8.4. Rifjut u limitazzjoni tal-infurzar . . . 62
8.4.1. Rifjut ta' infurzar f'ċirkostanzi eċċezzjonali . . . 62
8.4.2. Proċedura biex jiġi kkontestat l-infurzar . . . 63
8.4.3. Waqfien jew limitazzjoni tal-infurzar . . . 63
8.5. Proċedura għall-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-ESCP . . . 63
8.5.1. Passi għall-eżekuzzjoni . . . 63
8.5.2. Awtoritajiet u aġenziji tal-infurzar . . . 64
8.5.3. Kwistjonijiet lingwistiċi - implikazzjonijiet prattiċi għall-infurzar . . . 64
8.6. Infurzar tal-ftehim tal-qorti . . . 64

9. Kwistjonijiet Finali . . . 66

9.1. Rappreżentanza legali . . . 67
9.1.1. L-ebda rekwiżit li jingħata struzzjoni lil avukat għall-ESCP . . . 67
9.1.2. Implikazzjonijiet finanzjarji jekk tqabbad avukat . . . 67
9.2. Informazzjoni u assistenza . . . 67
9.2.1. Informazzjoni – Ġenerali . . . 67
9.2.2. Informazzjoni u assistenza lill-partijiet . . . 68
9.3. 9.3 Reviżjoni tal-ESCP . . . 69

Materjal ta' referenza u Ħolqiet . . . 70

1

L-EWWEL KAPITLU

Introduzzjoni

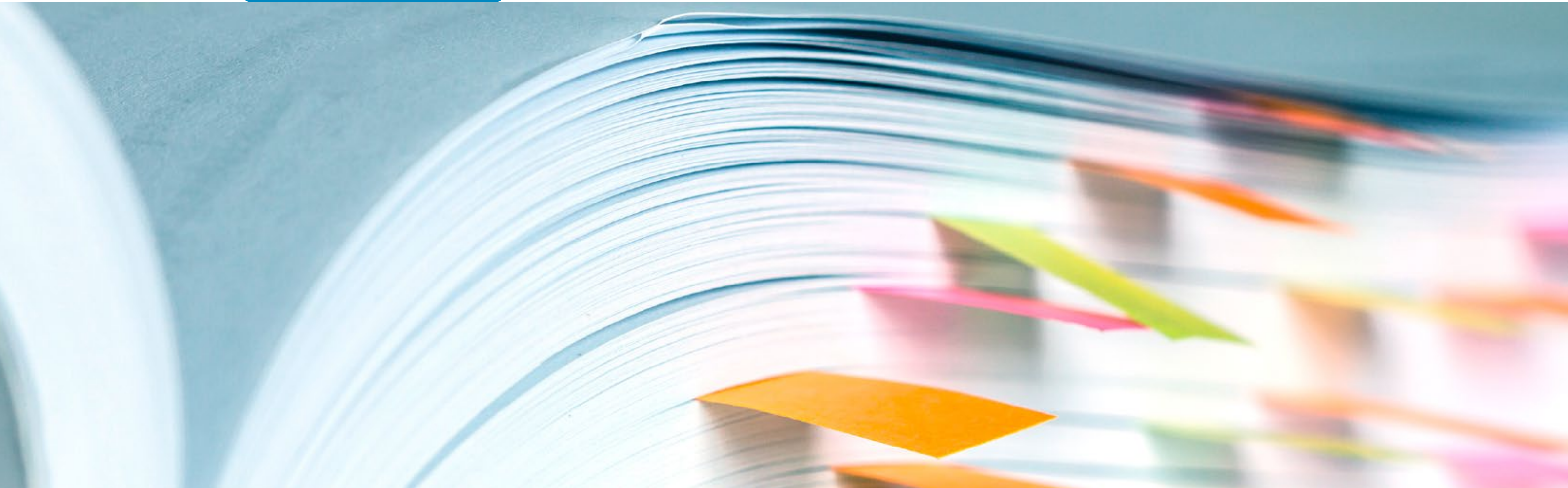

1.1. L-għan u l-iskop tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar

Fil-kuntest tal-għanijiet li jiżguraw aċċess għall-ġustizzja u li jikkostitwixxu żona ta' libertà, sigurtà u ġustizzja fl-UE, il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar għandha l-għan ewlieni li tissimplifika, tħaffef u tnaqqas l-ispejjeż tal-litigazzjoni f'talbiet żgħar ta' każijiet transkonfinali fl-UE (ara l-Artikolu 1 u l-Premessi (1), (7), (8) u (36)).

Biex jinkiseb dan, il-proċedura tpoġġi enfasi fuq il-ħtieġa għal sempliċità relattiva tal-proċedimenti, partikolarment li l-proċedura għandha fil-biċċa l-kbira titmexxa permezz ta' formoli standard annessi mar-Regolament. Barra minn hekk, ir-rwol tal-qorti huwa msaħħaħ b'mod sinifikanti fir-rigward tal-ġestjoni tal-progress tal-każ u fid-determinazzjoni tal-kwistjonijiet bejn il-partijiet fir-rigward tat-talba. Il-partijiet jistgħu jagħmlu użu mill-proċedura mingħajr il-ħtieġa għal, u spejjeż ta' akkumpanjament ta', pariri legali. Ir-rekwiżit li l-Istati Membri jiżguraw assistenza prattika (l-Artikolu 11) jgħin lill-partijiet jinnavigaw il-proċedura mingħajr kompetenza legali. Il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku għandu taqsima ddedikata għall-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, inklużi l-formoli u l-informazzjoni mogħtija mill-Istati Membri skont l-Artikolu 25. Is-sentenza hija eżegwibbli fi Stati Membri oħra mingħajr il-ħtieġa ta' kwalunkwe proċedura intermedja għar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni (magħrufa bħala "exequatur").

Il-proċedura hija disponibbli kemm għal individwi jew konsumaturi, li għalihom jista' jkun partikolarment xieraq, u għal negozji – b'mod partikolari negozji żgħar u ta' daqs medju – li jiffaċċjaw tilwim transkonfinali bħala parti mill-affarijiet tagħhom. L-għan li l-proċedura tkun veloċi huwa li jinkiseb bl-osservanza tal-limiti ta' żmien speċifiċi stabbiliti fir-rigward ta' stadji varji tal-proċedura. Ir-restrizzjoni tal-ispejjeż hija wkoll għan importanti u d-dmir jitqiegħed fuq il-qorti biex tiżgura li l-ispejjeż mogħtija ma jkunux sproporzjonati għall-valur tat-talba.

1.2. Sfond Ġenerali

Wieħed mill-preokkupazzjonijiet kontinwi ewlenin espressi dwar il-funzjonament tas-sistemi tal-Ġustizzja Ċivili, notevolment fir-rigward tal-possibbiltà li ċ-ċittadini ordinarji jkollhom aċċess għall-qrati u jfittxu rimedju għal talbiet malajr u mingħajr ma jkollhom jonfqu somom kbar ta' flus fuq parir legali, kien fil-qasam ta' talbiet ta' valur baxx. F'dawn il-każijiet, speċjalment dawk meħuda minn individwi kontra negozji jew individwi oħra, il-ħin, l-isforz u l-ispejjeż involuti spiss jistgħu jkunu sproporzjonati ħafna għall-valur tat-talba.

Biex jindirizzaw dan, il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri fasslu proċeduri speċjali kkaratterizzati minn sforzi biex jissimplifikaw, iħaffu r-riżoluzzjoni u jnaqqsu l-ispejjeż ta' tali talbiet minn individwi jew negozji żgħar[1]. F'ħafna minn dawn il-proċeduri jinstabu numru ta' fatturi komuni bħal restrizzjoni tal-ispejjeż mogħtija, nuqqas ta' avukati, simplifikazzjoni tar-regoli tal-evidenza u ġeneralment it-tqegħid fuq il-qrati ta' aktar responsabbiltà biex jamministraw il-każijiet u biex jiksbu riżoluzzjoni rapida permezz ta' deċiżjoni jew ftehim tal-partijiet.

It-tħassib li wassal għal tali inizjattivi f'sistemi legali domestiċi huwa iktar u iktar preżenti meta talbiet ta' valur baxx isiru bejn il-fruntieri tal-Istati Membri tal-UE minħabba l-problemi addizzjonali li joħolqu għal sitwazzjonijiet bħal dawn ta' nuqqas ta' familjarità mal-proċeduri fi Stati Membri oħra u l-ħtieġa li taħdem b'lingwi differenti. Dan irriżulta fil-ħolqien tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar (paragrafu 1.3) kif ukoll l-istabbiliment ta' mekkaniżmi tal-ADR u tal-ODR fil-livell tal-UE, inkluża l-pjattaforma tal-ODR (paragrafu 1.5.3).

(1) Għal deskrizzjoni ta' xi karatteristiċi kkaratterizzati fil-proċeduri għal talbiet żgħar nazzjonali tista' ssir referenza għall-Green Paper – COM(2002) 746 finali; ara l-paragrafu 1.4.1 u n-nota f'qiegħ il-paġna 8 hawn taħt.

1.3. 1.3 Sfond storiku u politiku għall-proposta

1.3.1. Il-Konferenza ta' Down Hall(2)

Minħabba d-diffikultajiet kif innutati fil-paragrafu preċedenti kien pjuttost loġiku li inizjattiva bikrija għandha tittieħed biex tiġi esplorata l-possibbiltà li tiġi stabbilita proċedura speċjali fil-livell Ewropew biex jiġu ttrattati talbiet tal-konsumaturi u talbiet ta' valur baxx. Għalhekk diskussjonijiet dwar il-possibbiltà li tinħoloq proċedura Ewropea biex jiġu ttrattati l-konsumaturi u talbiet oħra ta' valur baxx saru f'konferenza li saret fl-Ingilterra matul il-Presidenza tar-Renju Unit tal-ewwel nofs tal-1998.

Din il-konferenza attendew għaliha numru sinifikanti ta' esperti minn diversi Stati Membri tal-KE kif ukoll rappreżentanti tal-Istituzzjonijiet Ewropej u semgħu preżentazzjonijiet dwar tipi differenti ta' proċedura fl-Ewropa u postijiet oħra(3). Il-kunsens ġenerali li ħareġ mill-konferenza kien li l-iżvilupp ta' proċedura Ewropea speċjali għall-konsumaturi u talbiet oħra ta' valur baxx jista' jkun ta' valur għal-litigazzjoni fi ħdan il-KE speċjalment meta titqies iż-żieda fil-mobilità ta' individwi u kummerċ transkonfinali u d-diffikultajiet manifesti li jippreżentaw ruħhom lil individwi u negozji żgħar biex jippruvaw jiksbu rimedju fir-rigward ta' tali talbiet.

(2) Il-konferenza saret f'Down Hall, Hatfield Heath, Hertfordshire fit-22 u t-23 ta' Ġunju 1998. Referenza għal din il-konferenza u r-rapport li ħareġ minnha jistgħu jinsabu f'pp. 59/60 u fin-nota f'qiegħ il-paġna 185 tal-Green Paper.

(3) Pereżempju, id-delegati kienu interessati jisimgħu dwar proċeduri għal talbiet żgħar f'Singapor imwettqa onlajn u f'Liżbona biex jittrattaw it-talbiet żgħar ta' konsumaturiu li ttrattaw ukoll xi talbiet transkonfinali bejn il-Portugall u Spanja.

1.3.2. Kuntest politiku

Ladarba kien fis-seħħ it-Trattat ta' Amsterdam saru numru ta' stqarrijiet politiċi, li l-aktar sinifikanti minnhom jinstabu fil-konklużjonijiet tas-samit ta' Tampere li kienet l-ewwel okkażjoni li fiha ltaqgħu l-Kapijiet tal-Gvernijiet tal-KE biex jiddiskutu kwistjonijiet tal-Ġustizzja[4]. Dan ġie segwit mill-programm ta' miżuri stabbiliti għall-implimentazzjoni tal-konklużjonijiet ta' Tampere[5] sussegwentement imtennija fil-Programm tal-Aja[6].

1.4. Żvilupp tal-ESCP

1.4.1. L-ewwel passi lejn il-proposta

Fl-2000 il-Kummissjoni Ewropea ħadet l-inizjattiva li toħroġ kwestjonarju biex tistabbilixxi d-disponibbiltà attwali tal-proċeduri għal talbiet żgħar fl-Istati Membri tal-KE[7]. Dan ġie segwit minn Green Paper li nħarġet fid-dawl tal-bidliet fit-Trattat tal-KE li jirriżultaw mit-Trattat ta' Amsterdam u l-konklużjonijiet ta' Tampere, li fihom diversi suġġerimenti għal azzjoni biex jiġu sodisfatti l-impenji politiċi li diġà saru, notevolment il-ħtieġa għal proċedura simplifikata għal talbiet ta' valur baxx biex jiffaċilitaw l-aċċess għall-ġustizzja. Hija kopriet ukoll kwistjonijiet relatati ma' ordni ta' ħlas Ewropea għal djun mhux kontestati[8].

Il-Kummissjoni ressqet proposta għar-Regolament f'Marzu 2005[9] wara li qabel għamlet il-proposta għall-proċedura għal Oordni ta' Ħlas Ewropea[10]. Ir-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar sar applikabbli fl-1 ta' Jannar 2009.

(4) Ara l-Premessa (4); paragrafi 30 u 34 tal-Konklużjonijiet, li jinsabu fuq http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm, huma fit-termini li ġejjin fir-rigward tat-Talbiet Żgħar – paragrafu 30 - "Il-Kunsill Ewropew jistieden lill-Kunsill, fuq il-bażi ta' proposti mill-Kummissjoni, biex jistabbilixxi standards minimi li jiżguraw ..... regoli proċedurali komuni speċjali għal litigazzjoni transkonfinali simplifikata u aċċellerata fuq talbiet żgħar tal-konsumatur u kummerċjali...." u, f'paragrafu 34 – " Fi kwistjonijiet ċivili l-Kunsill Ewropew jistieden lill-Kummissjoni biex tagħmel proposta għal tnaqqis ulterjuri tal-miżuri intermedji li għadhom meħtieġa biex jippermettu r-rikonoxximent u l-infurzar ta' deċiżjoni jew sentenza fl-Istat rikjest. Bħala l-ewwel pass, dawn il-proċeduri intermedji għandhom jitneħħew għat-titoli fir-rigward ta' talbiet żgħar tal-konsumatur jew kummerċjali....".

(5) Ara taqsima 1.B.4 tal-programm kif ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fil-15 ta' Jannar 2001, C 12/1 f'p. 4; ara wkoll il-Premessa (5).

(6) Ara l-paragrafu 3.4.2 tal-programm kif ippubblikat fil-Ġurnal Uffiċjali fit-3 ta' Marzu 2005, C 53/1 f'p. 53.

(7) Ara r-Rapport ta' Evelyne Serverin taħt it-titolu "Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc " ippubblikat minn Cachan, 2001 kif innutat fin-nota f'qiegħ il-paġna 2 fil-paġna 8 tal-Green Paper.

(8) Green Paper COM (2002) 746 finali, ippubblikata fl-20 ta' Diċembru 2002; il-Green Paper hija msemmija fil-Premessa (6).

(9) COM(2005) 87 finali ppubblikat fil-15 ta' Marzu 2005.

(10) COM(2004) 173 finali ppubblikat fil-25 ta' Mejju 2004.

1.4.2. In-negozjati u s-sitt prinċipji

Peress li kien hemm qbil politiku ġenerali dwar ix-xewqa li tinħoloq Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar biex jiġu ttrattati każijiet transkonfinali bħala alternattiva għall-proċeduri nazzjonali, in-negozjati kienu liberi li jikkonċentraw fuq is-sustanza tal-proċedura. Wieħed mill-ostakoli diffiċli kien il-valur tal-limitu finanzjarju, jiġifieri t-tweġiba għall-mistoqsija – "X'inhi Talba Żgħira?"; kien hemm xi Stati Membri li fittxew limitu relattivament baxx filwaqt li oħrajn riedu limitu li jippermetti li jiġu ttrattati l-maġġoranza tat-talbiet mill-konsumaturi. Fl-aħħar inkiseb kompromess dwar din il-kwistjoni matul id-diskussjonijiet fil-Parlament Ewropew u fil-Kunsill.

Mument ewlieni fid-diskussjonijiet tal-Kunsill kien l-adozzjoni mill-Ministri tal-Ġustizzja ta' numru ta' prinċipji li kellhom ikunu l-bażi tan-negozjati kif ukoll tal-proċedura nnifisha. Dawn jinsabu fid-dokument tal-Presidenza ppreżentat lill-Ministri f'Novembru 2005 [11] u huma kif ġej:

- il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar għandha tkun primarjament proċedura bil-miktub – ara l-Artikolu 5(1) u l-Premessa (14);
- għandha ssir seduta orali jekk il-qorti tqis li dan huwa meħtieġ;
- biex jiżgura li l-proċedura tkun aċċellerata u effiċjenti għandu jkun hemm limiti ta' żmien stabbiliti fi stadji speċifiċi;
- l-użu ta' teknoloġija moderna tal-komunikazzjoni kellu jiġi mħeġġeġ biex jiffaċilita t-tmexxija tas-smigħ u t-teħid tal-evidenza – ara l-Artikoli 8 u 9(1);
- ir-rappreżentanza legali m'għandhiex tkun obbligatorja - ara l-Artikolu 10;
- il-qorti għandha tiżgura li kwalunkwe spejjeż li jistgħu jinġabru mill-parti telliefa huma proporzjonati fir-rigward tal-valur tat-talba – ara l-Artikolu 16.

Kif jidher mit-test tar-Regolament, il-prinċipji msemmija fil-paragrafu preċedenti ġew tabilħaqq adottati u jiffurmaw bażi importanti għall-proċedura.

(11) Nota mill-Presidenza lill-Kunsill Nru 15054/05 tad-29 ta' Novembru 2005; JUSTCIV 221/CODEC 1107.

1.4.3. Ir-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar emendat – ħarsa ġenerali

Il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar ġiet evalwata fl-2013[12] u fl-istess sena l-Kummissjoni Ewropea ppubblikat rapport[13] u adottat proposta[14] li temenda r-Regolament. Il-konklużjonijiet ewlenin kienu li l-proċedura kienet iffaċilitat litigazzjoni transkonfinali għal talbiet żgħar fl-UE, u li kienet naqqset l-ispejjeż u t-tul tal-proċeduri. Madankollu, il-proċedura ma ntużatx biżżejjed minħabba l-ambitu limitat u n-nuqqas ta' familjarità mal-proċedura fil-prattika legali f'xi wħud mill-Istati Membri. Barra minn hekk, ġew irrappurtati ftit nuqqasijiet żgħar fir-regoli.

Fl-2015, ġie adottat ir-Regolament Nru 2015/2421, li jemenda r-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar. Il-verżjoni emendata tar-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar saret effettiva fl-14 ta' Lulju 2017. L-aktar emenda sinifikanti hija ż-żieda tal-limitu monetarju tal-proċedura minn €2 000 għal €5 000 (Artikolu 2). Ħafna emendi oħra għandhom l-għan li jsaħħu l-użu tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni mill-bogħod, inkluż biex iwettqu smigħ orali (Artikolu 8), u t-teħid ta' xhieda (Artikolu 9) u li jippermettu s-servizz elettroniku ta' dokumenti (Artikolu 13) u ħlas mill-bogħod ta' tariffi tal-qorti (Artikolu 15a).

Emendi oħra huma li s-supremazija tal-proċedura bil-miktub hija enfasizzata (Artikolu 5), l-assistenza prattika tal-partijiet hija msaħħa (Artikolu 11) u r-regola dwar standard minimu għal reviżjoni hija ċċarata (Artikolu 18). Jiddaħħlu dispożizzjonijiet ġodda rigward ir-rekwiżit li t-tariffi tal-qorti għandhom ikunu proporzjonati (Artikolu 15a), il-lingwa taċ-ċertifikat ta' infurzar (Artikolu 21a) u l-infurzar ta' soluzzjonijiet tal-qorti (Artikolu 23a).

Barra minn hekk, ir-Regolament Nru 2015/2421 emenda dispożizzjoni waħda tal-Proċedura ta' Ordni ta' Ħlas[15]. L-Artikolu 17 ta' dak ir-Regolament issa jipprevedi trasferiment għall-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar f'każijiet fejn dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni hija ppreżentata kontra l-ordni ta' ħlas, fejn il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar hija applikabbli.

(12) Valutazzjoni tal-impatti soċjoekonomiċi tal-għażliet tal-politika għall-Futur tar-Regolament (Ewropew għal Talbiet Żgħar, Rapport Finali, RDT-L05-2010, Deloitte, Brussell, 19.07.2013.

(13) COM(2013) 795 finali.

(14) COM(2013) 794 finali.

(15) Regolament Nru 1896/2006.

1.5. L-evoluzzjoni tal-Ġustizzja Ċivili tal-UE u r-Relazzjoni ma' Strumenti Oħra

1.5.1. L-Iżvilupp ta' Strumenti Ġodda u t-Tneħħija ta' Exequatur

Minn mindu daħal fis-seħħ ir-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar, seħħu numru ta' strumenti ġodda u strumenti eżistenti ġew emendati. Novità tar-Regolament Ewropew għal Talbiet Żgħar u l-proċedura għal Oordni ta' Ħlas Ewropea kienet it-tneħħija ta' exequatur, il-proċedura biex tippermetti sentenza minn Stat Membru wieħed tkun rikonoxxuta għall-infurzar f'ieħor. Sadanittant, l-istrument ewlieni fil-qasam tal-litigazzjoni transkonfinali – ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni)(16) – neħħa wkoll exequatur iżda dan m'għandux il-karatteristiċi li jiffaċilitaw ir-riżoluzzjoni ta' talbiet żgħar. Barra minn hekk, fir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni), ir-raġunijiet li fuq il-bażi tagħhom ir-rifjut tal-infurzar jista' jiġi invokat fl-Istat Membru tal-infurzar, permezz ta' proċedura nazzjonali, huma aktar estensivi taħt dak ir-Regolament, minn dawk taħt ir-Regolamenti għal Talbiet Żgħar Ewropej u l-Ordni Ewropea għall-Ħlas rispettivament, li jistgħu jħaffu l-infurzar. Il-Kapitolu 7 ta' din il-gwida jittratta l-appell u r-reviżjoni.

(16) Regolament Nru 1215/2012.

1.5.2. Interazzjoni ma' Strumenti Oħra - l-EOP u r-Regolament Brussell I (riformulazzjoni)

Iż-żewġ Regolamenti li huma konnessi l-aktar mill-qrib mar-Regolament għal Talbiet Żgħar huma l-proċedura tal-Ordni għalĦlas Ewropea (EOP) u r-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni), imsemmija fil-paragrafu 1.5.1 ta' din il-gwida. L-ESCP u l-EOP ġew innegozjati fl-istess perjodu u kienu l-ewwel żewġ proċeduri ċivili Ewropej uniformi ġenwini. Filwaqt li l-ESCP tapplika kemm għal talbiet ikkontestati kif ukoll mhux ikkontestati f'każijiet transkonfinali b'valur massimu ta' €5 000, l-EOP tapplika biss għal talbiet mhux ikkontestati, iżda l-applikazzjoni tagħha mhix limitata għal ammont massimu. Kif deskritt fil-paragrafu 1.4.3 ta' din il-gwida, ir-relazzjoni bejn dawn iż-żewġ strumenti hija stabbilita fl-Artikolu 17 tar-Regolament EOP, li jirreferi għall-ESCP fil-każ fejn l-ordni ta' ħlas hija opposta, u sakemm it-talba hija fl-ambitu tal ESCP. Barra minn hekk, ir-regoli speċjali dwar in-notifika ta' dokumenti stabbiliti fir-Regolament EOP japplikaw bħala regoli ta' inadempjenza (Artikolu 13(4) ESCP). Ara f'aktar dettall il-paragrafu 2.4.3 ta' din il-gwida.

Ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) huwa ta' importanza biex jiddetermina liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni għal talba fl-ESCP fit-tifsira tal-Artikolu 4 tal-ESCP. Għal dan il-għan, il-Formola tat-Talba A tirreferi għar-regoli tal-ġurisdizzjoni ta' dan ir-Regolament. L-Artikolu 3 ESCP – li jiddefinixxi każijiet transkonfinali, jirreferi ulterjorment għal

dan ir-Regolament biex jiddetermina d-domiċilju tal-partijiet. Barra minn hekk, ċerti termini użati fl-ESCP għandhom jiġu interpretati ma' dawk tar-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni), speċjalment "materji ċivili u kummerċjali" fit-tifsira tal-Artikolu 2(1). Ara ulterjorment il-paragrafu 2.4.1.

Strumenti oħra li huma importanti għall-applikazzjoni tal-ESCP huma r-Regolament dwar in-notifika tad-dokumenti (ir-Regolament dwar is-Servizz)[17] u r-Regolament dwar it-teħid tal-provi (ir-Regolament tal-Provi)[18], li japplikaw bħala regoli ta' inadempjenza safejn l-ESCP ma tinkludix regoli speċjali dwar servizz jew evidenza transkonfinali. Ara wkoll il-paragrafu 2.4.2 ta' din il-gwida.

1.5.3. Strumenti tal-ADR u l-ODR Ewropej

Il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar għandha titqies ukoll fil-kuntest tal-għan tal-ġustizzja ċivili tal-UE biex issolvi tilwim bl-aħjar mod possibbli. Skemi ta' Riżoluzzjoni Alternattiva ta' Tilwim (ADR) fil-qasam tal-konsumatur u tilwim ta' negozji iżgħar li għalihom l-ESCP huwa adattat huma ta' importanza dejjem tikber fl-Istati Membri. Biex tiġi ffaċilitata s-soluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti, id-Direttiva dwar il-Medjazzjoni tal-2008[19] tipprovdi regoli minimi għall-medjazzjoni f'tilwimiet transkonfinali. Fl-2013, id-Direttiva dwar l-ADR tal-Konsumatur (id-Direttiva ADR)[20] u r-Regolament dwar is-soluzzjoni tat-tilwim onlajn għall-konsumatur (ir-Regolament tal-ODR)[21] ġew adottati. Id-Direttiva ADR tapplika kemm għal każijiet domestiċi kif ukoll għal dawk transkonfinali u tinkludi regoli dwar entitajiet u proċeduri tal-ADR, dwar informazzjoni li għandha tingħata lill-konsumaturi u n-negozjanti, u dwar il-kooperazzjoni bejn entitajiet tal-ADR u awtoritajiet nazzjonali nominati. Ir-Regolament ODR ħoloq pjattaforma għas-soluzzjoni online tat-tilwim (il-pjattaforma tal-ODR) li permezz tagħha l-ilmenti jistgħu jiġu ppreżentati biex jiġu solvuti mill-entitajiet nazzjonali kkwalifikati tal-ADR[22].

(17) Regolament Nru 1393/2007.
(18) Regolament Nru 1206/2001.
(19) Direttiva 2008/52/KE.
(20) Direttiva 2013/11/UE.
(21) Regolament (UE) Nru 524/2013.
(22) Ara http://www.odreurope.com/eu-odr-platform

2

KAPITLU TNEJN

L-ESCP: Kamp ta’ applikazzjoni

Il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament huwa stabbilit fl-Artikoli 2 u 3 tal-ESCP. L-iktar sinifikat huwa l-limitu finanzjarju, is-suġġett u n-natura transkonfinali. Fejn talba ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament, il-qorti jew it-tribunal għandu jinforma lill-applikant dwar dan. Sakemm min jagħmel it-talba ma jirtirax it-talba, il-każ għandu jipproċedi skont ir-regoli proċedurali nazzjonali tal-Istat Membru li fih titmexxa l-proċedura (Artikolu 4(3)).

2.1. Kamp ta' applikazzjoni materjali tar-Regolament

Ir-Regolament jipprovdi għaż-żewġ elementi tal-kamp ta' applikazzjoni materjali tal-ESCP, jiġifieri l-limitu finanzjarju tat-tabiet li jistgħu jsiru taħt il-proċedura u s-suġġett tat-talbiet infushom. B'mod ġenerali, it-talbiet li s-suġġett tagħhom jaqa' taħt id-deskrizzjoni ġenerali ta' materji "ċivili u kummerċjali" huma fil-kamp ta' applikazzjoni iżda dan huwa suġġett għal numru ta' restrizzjonijiet u esklużjonijiet. L-espressjoni "ċivili u kummerċjali" ġiet hija stess interpretata b'mod estensiv mill-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja.

2.1.1. Il-limitu finanzjarju ta' Talba Ewropea Żgħira

L-ESCP huwa, sa minn meta ddaħħlu l-emendi bir-Regolament Nru 2015/2421 (ara l-paragrafu 1.4.3 ta' din il-gwida), applikabbli għal talbiet li ma jaqbżux €5 000. Limiti massimi simili, għalkemm il-firxa ta' valuri tvarja fl-Istati Membri, japplikaw ukoll fi proċeduri nazzjonali għal talbiet żgħar. Dan il-limitu japplika wkoll għal kontrotalba, u jekk il-kontrotalba taqbeż il-limitu, kemm it-talba kif ukoll il-kontrotalba jipproċedu skont il-liġi proċedurali nazzjonali (Artikolu 5(7)).

L-Artikolu 2(1) jistipula kif il-valur tat-talba għandu jiġi ddeterminat. L-ewwel nett il-valur jittieħed fid-data li fiha t-talba tkun riċevuta mill-qorti jew it-tribunal li għandu l-ġurisdizzjoni biex jiddetermina t-talba. It-tieni nett, il-valur huwa kkalkulat bl-esklużjoni tal-imgħaxijiet kollha mitluba fuq it-talba prinċipali nnifisha, kull spiża u ħruġ li jistgħu jiġu miżjuda mat-talba. Din l-esklużjoni ma teskludix talba awtonoma, pereżempju, li kienet tikkonċerna biss il-pagamenti tal-imgħax fuq dejn li kien diġà tħallas[23].

2.1.2. Suġġett - Monetarji u mhux monetarji

B'differenza mill-proċedura għalOrdni ta' Ħlas Ewropea li hija limitata għal talbiet monetarji, talbiet mhux monetarji jistgħu jkunu s-suġġett ta' talba taħt l-ESCP, u dispożizzjoni għal dan issir fil-Formola tat-Talba fil-Parti 7; rigward it-tlestija ta' dan, ara l-paragrafu 3.2 ta' din il-gwida. F'talba mhux monetarja, applikant jista' pereżempju jfittex ordni biex jipprevjeni inġurja legali, jiġifieri dħul bla permess jew ħsara lill-proprjetà, jew biex ifittex li jiżgura t-twettiq ta' obbligu bħal kunsinna

(23) Ara l-paragrafu 4.5 hawn taħt għall-implikazzjonijiet tal-valur tal-kontrotalba biex tiddetermina jekk talba hijiex fil-kamp ta' applikazzjoni jew le.

ta' merkanzija jew eżekuzzjoni oħra ta' kuntrattt. Jekk it-talba mhijiex monetarja, għandha tingħata valur li jaqa' taħt il-limitu finanzjarju tal-ESCP.

2.1.3. Suġġett – suġġetti esklużi

2.1.3.1. Eżklużjonijiet ġenerali

Fir-Regolament, ċerti kwistjonijiet huma esklużi speċifikament mill-kamp ta' applikazzjoni materjali tal-ESCP li altrimenti jistgħu jiġu kkunsidrati bħala inklużi fl-ambitu ta' "materji ċivili u kummerċjali". Dawn huma speċifikati bħala kwistjonijiet ta' dħul, dwana u amministrazzjoni kif ukoll ir-responsabbiltà ta' Stat għal atti jew ommissjonijiet fl-eżerċizzju ta' awtorità tal-Istat, magħrufa wkoll bħala *acta iure imperii*. Jekk talba titratta kwistjonijiet esklużi bħal dawn, il-qorti li tirċeviha ġeneralment tkun meħtieġa tirrifjutaha ex officio bħala li taqgħa barra mill-ambitu tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar.

2.1.3.2. Suġġetti esklużi speċifikament mill-Artikolu 2(2)

Barra minn hekk, ir-Regolament jispeċifika li ma japplikax għal ċerti kwistjonijiet speċifiċi oħra li jkunu kkunsidrati li jaqgħu taħt il-kunċett ta' kwistjonijiet ċivili u kummerċjali. Dawn l-esklużjonijiet, li huma iktar estensivi minn u mhux kompletament simili għal dawk speċifikati fir-Regolament EOP, huma ddettaljati fl-Artikolu 2(2) u huma stabbiliti fil-kaxxa mehmuża.

(a) l-istatus jew il-kapaċità legali ta' persuni naturali;
(b) drittijiet fi proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni matrimonjali, jew minn relazzjoni meqjusa mil-liġi applikabbli għal tali relazzjoni li għandhom effetti simili għaż-żwieġ;
(c) obbligi ta' manteniment li jirriżultaw minn relazzjonijiet tal-familja, ta' parentela, ta' żwieġ jew ta' affinità;
(d) testmenti u suċċessjoni, inklużi obbligi tal-manteniment li jirriżultaw minħabba mewt;
(e) falliment, proċeduri li jikkonċernaw l-istralċ ta' kumpaniji fi stat ta' falliment jew ta' persuni ġuridiċi oħra, arranġamenti ġudizzjarji, kompożizzjonijiet u proċeduri analogi;
(f) sigurtà soċjali;
(g) arbitraġġ;
(h) liġi dwar l-impjiegi;
(i) kiri ta' proprjetà immobbli, bl-eċċezzjoni ta' azzjonijiet fuq talbiet monetarji; jew
(j) ksur tal-privatezza u tad-drittijiet relatati mal-personalità, inkluża l-malafama.]

2.1.4. Suġġett – Suġġetti inklużi

2.1.4.1. Kwistjonijiet ċivili u kummerċjali – ġenerali

Is-suġġett li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni materjali tal-ESCP jirrelata prinċipalment ma' dawk li huma kkunsidrati materji ċivili u kummerċjali. Kif stabbilit fl-Artikolu 2(1) għall-finijiet tar-Regolament, it-tifsira ta' din l-espressjoni ma tiddependix fuq liema qorti jew tribunal hija involuta fil-kunsiderazzjoni tat-talba jew fuq il-liġi nazzjonali ta' kwalunkwe Stat Membru. Għandu jinftiehem ukoll li huwa konformi mal-interpretazzjoni awtonoma tal-kliem kif użat fi strumenti oħra tal-UE inklużi r-Regolamenti Brussell I (riformulazzjoni) u l-EOP.

2.1.4.2. It-tifsira ta' materji ċivili u kummerċjali

L-espressjoni mhijiex definita fir-Regolament, imma ġeneralment huwa mifhum li hemm distinzjoni bejn materji ċivili minn naħa u materji ta' liġi pubblika fuq in-naħa l-oħra, u l-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja ħarġet numru ta' sentenzi li jiddeterminaw il-limitu u l-effett ta' din id-distinzjoni fil-kuntest tal-istrumenti varji. Minkejja d-distinzjoni, il-QEĠ iddeċidiet li hemm ċerti materji ta' liġi pubblika li xorta waħda jiġu kkunsidrati li jaqgħu fit-tifsira ta' materji ċivili u kummerċjali. Dan jiddependi sa ċertu punt fuq deċiżjonijiet meħuda mill-QEĠ fl-interpretazzjoni ta' strumenti oħra partikolarment ir-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni) u l-predeċessuri tiegħu. Dettalji ta' dawn id-deċiżjonijiet huma mogħtija hawn taħt fil-paragrafu 2.1.5.

2.1.5. Materji ċivili u kummerċjali – interpretazzjoni mill-QĠUE

2.1.5.1. Tifsira awtonoma

F'numru ta' każijiet, il-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja ddeċidiet li, sabiex tiżgura li d-drittijiet u l-obbligi li joħorġu mill-istrumenti rilevanti jiġu applikati b'mod ugwali u uniformi, it-terminu "materji ċivili u kummerċjali" ma jistax jiġi interpretat f'relazzjoni ma' sistema legali waħda biss imma jrid jingħata tifsira awtonoma miġjuba mill-għanijiet u l-iskema tal-leġislazzjoni tal-UE konċernata u mill-prinċipji ġenerali li joħorġu mill-korp tas-sistemi legali nazzjonali kollha. Ġeneralment il-Qorti kkonkludiet li żewġ elementi huma rilevanti biex tiddeċiedi jekk tilwima hijiex ta' natura ċivili u kummerċjali jew le:

- is-suġġett tat-tilwima u għalhekk il-bażi u n-natura tal-azzjoni; u
- il-partijiet involuti u n-natura tar-relazzjoni bejniethom.

Għal stqarrija tal-ħsieb tal-QĠUE dwar il-kwistjoni, ara l-każ ta' Apostolides vs Oram[24] fejn il-qorti ġabret fil-qosor il-pożizzjoni fir-rigward tar-Regolament Brussell I (il-predeċessur tar-Regolament Brussell I (riformulazzjoni)) kif ġej:

"... ta' min jiftakar li, sabiex jiġi żgurat, kemm jista' jkun, li d-drittijiet u l-obbligi li joħorġu mir-Regolament Nru 44/2001 għall-Istati Membri u l-persuni li għalihom tapplika huma ugwali u uniformi, "materji ċivili u kummerċjali" ma għandhomx jiġu interpretati bħala sempliċi referenza għal-liġi interna ta' wieħed jew ieħor mill-Istati konċernati. Dan il-kunċett għandu jiġi kkunsidrat bħala kunċett indipendenti li għandu jiġi interpretat billi, jirreferi, l-ewwel nett, għall-għanijiet u l-iskema tar-regolament u, it-tieni nett, għall-prinċipji ġenerali li jirriżultaw mill-corpus tas-sistemi legali nazzjonali. L-interpretazzjoni awtonoma tal-kunċett ta' "materji ċivili u kummerċjali" tirriżulta fl-esklużjoni ta' ċerti deċiżjonijiet ġudizzjarji mill-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 44/2001, minħabba r-relazzjonijiet legali bejn il-partijiet fl-azzjoni jew is-suġġett tal-azzjoni..."

2.1.5.2. Azzjonijiet li jinvolvu awtorità pubblika

Fir-rigward ta' azzjonijiet li jinvolvu awtorità pubblika, il-Qorti tal-Ġustizzja speċifikat li materja mhijiex "ċivili jew kummerċjali" meta

(24) (C-420/07[2009] ECR I-3571), b'mod partikolari f'paragrafi 41 u 42, fejn saret referenza inter alia għall-każijiet ta' LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG v Eurocontrol, (C-29/76 [1976] ECR 1541), u l-każ aktar reċenti ta' Lechoritou v Dimisiotis Omospondikis Dimokatias tis Germanias, (C-292/05 [2007] ECR I-1519).

tikkonċerna tilwima bejn awtorità pubblika u persuna privata meta tal-ewwel tkun qed taġixxi fl-eżerċizzju ta' poter pubbliku. Il-Qorti, għalhekk, għamlet distinzjoni bejn tali azzjonijiet, magħrufa bħala *acta iure imperii*, li fi kwalunkwe każ mhumiex inklużi fil-kunċett ta' "materji ċivili jew kummerċjali" għall-finijiet tal-ESCP, u *acta iure gestionis*, ġeneralment azzjonijiet ta' natura kummerċjali mwettqa minn Stat li huma inklużi f'dak il-kunċett. Il-QĠUE kkummentat ukoll fuq dan il-punt fil-każ ta' *Apostolides*[25] kif ġej:

"… il-Qorti ddeċidiet li, għalkemm ċerti azzjonijiet bejn awtorità pubblika u persuna rregolata mil-liġi privata jistgħu jidħlu fil-kunċett, huwa mod ieħor fejn l-awtorità pubblika qed taġixxi fl-eżerċizzju tas-setgħat pubbliċi tagħha… L-eżerċizzju tas-setgħat pubbliċi minn waħda mill-partijiet fil-każ, minħabba li jeżerċita poteri li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli legali ordinarji applikabbli għal relazzjonijiet bejn individwi privati, jeskludi każ bħal dan minn materji ċivili u kummerċjali…"

(25) Cit. supra nota f'qiegħ il-paġna 17.

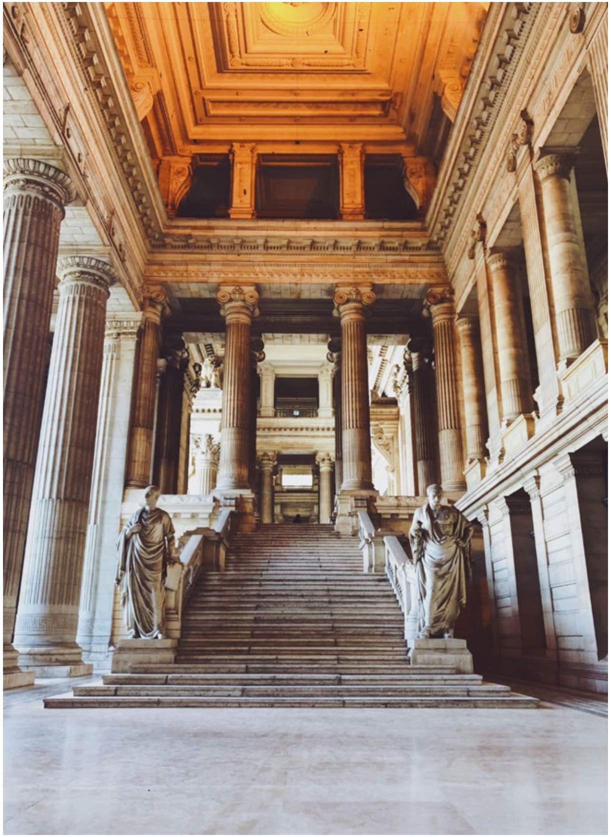

2.1.5.3. Każijiet tal-QĠUE li juru d-distinzjoni

Id-distinzjoni bejn każijiet li ma jaqgħux taħt il-kunċett ta' "ċivili u kummerċjali" u dawk li jaqgħu mhijiex dejjem faċli li ssir fil-prattika. Il-QĠUE eżaminat dan f'numru ta' każijiet speċifiċi li eżempji tagħhom huma mogħtija fil-kaxxa hawn taħt.

Talbiet li l--QĠUE ddeċidiet li kienu "ċivili u kummerċjali":

F'*Sonntag v Waidmann* (Każ C-172/91, ECR 1993, I-1963), talba għal kumpens għal dannu lil individwu li jirriżulta minn reat kriminali hija ta' natura ċivili. Madankollu, tali azzjoni taqa' barra mill-ambitu tat-terminu "materji ċivili jew kummerċjali" fejn l-awtur tad-dannu għandu jitqies bħala awtorità pubblika li aġixxiet fl-eżerċizzju tas-setgħat pubbliċi (f'dak il-każ għalliem li jissorvelja l-istudenti ma ġiex ikkunsidrat li kien qed "jaġixxi fl-eżerċizzju tas-setgħa pubblika").

In *Verein für Konsumenteninformation v Karl Heinz Henkel*, (Każ C-167/00, ECR 2002, I-8111), talba miġjuba bħala azzjoni preventiva minn organizzazzjoni tal-protezzjoni tal-konsumaturi biex tipprevjeni lil kummerċjant milli juża kundizzjonijiet kuntrattwali inġusti f'kuntratti ma' individwi privati.

F'*Gemeente Steenbergen v Baten* (Każ C-271/00, ECR 2002, I-10489), talba taħt dritt ta' rikors li bih korp pubbliku jitlob minn persuna rregolata mill-liġi privata l-irkupru ta' somom imħallsa minnha bħala għajnuna soċjali lill-konjuġi ddivorzjat u t-tfal ta' dik il-persuna, sakemm il-bażi u r-regoli dettaljati relatati mal-ftuħ ta' dik l-azzjoni huma rregolati mir-regoli tal-liġi ordinarja fir-rigward tal-obbligi ta' manteniment. Madankollu, meta l-azzjoni taħt dritt ta' rikors tkun ibbażata fuq dispożizzjonijiet li permezz tagħhom il-leġiżlatur ikkonferixxa lill-korp pubbliku prerogattiva tiegħu stess, li din it-talba ma tistax titqies bħala inkluża f'"materji ċivili".

F'*Préservatrice foncière TIARD v Netherlands* (Każ C-266/01, ECR 2003, I-4867), talba li biha Stat jipprova jinforza kontra persuna rregolata mil-liġi privata kuntratt ta' garanzija tal-liġi privata li ġie konkluż sabiex jippermetti lil terza persuna

tipprovdi garanzija meħtieġa u definita minn dak l-Istat, safejn ir-relazzjoni legali bejn il-kreditur u l-garanti, taħt il-kuntratt ta' garanzija, ma tinvolvix l-eżerċizzju mill-Istat ta' poteri li jmur lil hinn minn dawk eżistenti taħt ir-regoli applikabbli għar-relazzjonijiet bejn individwi privati.

F'*Frahuil SA v Assitalia*, (Każ C-265/02, ECR 2004, I-1543), talba permezz ta' surrogazzjoni legali kontra importatur li kien dovut dazji doganali mill-garanti li ħallas dawk id-dazji lill-awtoritajiet doganali fl-eżekuzzjoni ta' kuntratt ta' garanzija li taħtha impenjat ruħha lill-awtoritajiet doganali li tiggarantixxi l-ħlas tad-dazji in kwistjoni mill-aġent li jibgħat, li oriġinarjament ġie mogħti struzzjonijiet mid-debitur

prinċipali biex iħallas id-dejn, għandu jiġi kkunsidrat li jaqa' taħt il-kunċett ta' "materji ċivili u kummerċjali".

f'*Apostolides* (ara hawn fuq), talba għar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni ta' ordni għall-ħlas ta' danni minħabba t-teħid illegali tal-pussess tal-art, il-kunsinna ta' dik l-art, ir-restawr tagħha għall-istat oriġinali tagħha u l-waqfien ta' kwalunkwe intervent illegali ieħor fejn, fil-kawża prinċipali, ir-rikors huwa bejn individwi u jitressaq mhux kontra kondotta jew proċeduri li jinvolvu eżerċizzju ta' poteri pubbliċi minn waħda mill-partijiet fil-każ, iżda kontra atti mwettqa minn individwi.

f'*Realchemie Nederland BV v Bayer CropScience AG*, (Każ406/09, ECLI:EU:C:2011:668), talba għal rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' ordni ta' ħlas ta' multa sabiex tiġi żgurata konformità ma' sentenza mogħtija f'materja ċivili u kummerċjali, jiġifieri ksur ta' dritt għal proprjetà intellettwali miżmuma bħala kwistjoni ta' dritt privat minn kumpanija limitata.

F'*Pula Parking d.o.o. v Sven Klaus Tederahn* (C-551/159, ECLI:EU:C:2017:193), proċedimenti ta' infurzar imressaq minn kumpanija proprjetà ta' awtorità lokali kontra persuna fiżika domiċiljata fi Stat Membru ieħor, għall-finijiet tal-irkupru ta' dejn mhux imħallas għall-ipparkjar f'parkeġġ pubbliku, li t-tħaddim tiegħu ġie ddelegat lil dik il-kumpanija minn dik l-awtorità, li bl-ebda mod ma huwa punittiv imma sempliċement jikkostitwixxi kunsiderazzjoni għal servizz provdut, għandu jitqies bħala materja ċivili u kummerċjali.

Talbiet li l-QĠUE ddeċidiet li ma kenux "ċivili u kummerċjali":

F'*TU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG v Eurocontrol*, ara hawn fuq, talba minn awtorità pubblika maħluqa minn trattat internazzjonali biex tirkupra minn parti privata ħlasijiet għall-użu tat-tagħmir u s-servizzi tagħha fejn tali użu kien obbligatorju u l-ispejjeż ġew iffissati unilateralment.

F'Netherlands v *Rüffer* (C-814/79, ECR 1980, 3807), talba minn awtorità pubblika responsabbli mill-pulizija tal-passaġġi tal-ilma pubbliċi fl-eżerċizzju tal-poteri pubbliċi tagħha li titlob lil sid il-bastiment għall-irkupru tal-ispejjeż imġarrba waqt it-tneħħija ta' relitt ta' ħabta minn tali passaġġi tal-ilma.

F'Lechoritou v *Dimosiotis Omospondikis Dimokatias tis Germanias*[26], ara hawn fuq, talba minn rappreżentanti ta' vittmi u superstiti ta' massakru tal-gwerra minn forzi militari li qed ifittxu kumpens mill-Istat ikkonċernat.

(26) Ċitat fin-nota 17 hawn fuq.

2.2. L-ambitu Ġeografiku tar-Regolament

2.2.1. L-ambitu ġeografiku ġenerali

Ir-Regolament ESCP japplika fl-Istati Membri kollha ħlief id-Danimarka (Premessa 38).

2.2.2. Każijiet transkonfinali

L-ESCP japplika biss għal każijiet definiti bħala "transkonfinali", jiġifieri każijiet fejn mill-inqas waħda mill-partijiet tkun domiċiljata jew abitwalment residenti fi Stat Membru differenti minn dak tal-qorti jew tribunal invokat bit-talba; għad-definizzjoni ara l-Artikolu 3(1). Il-premessa (5) tar-Regolament Nru 2015/2421 li jemenda tispeċifika li każ transkonfinali għandu jiġi kkunsidrat li jeżisti meta mill-inqas waħda mill-partijiet tkun domiċiljata jew abitwalment residenti fi Stat Membru *marbut b'dan ir-Regolament* minbarra l-Istati Membri tal-qorti jew tat-tribunal invokati. Iż-żieda ta' "marbut b'dan ir-Regolament" timplika li sitwazzjoni bħal din ma teżistix meta l-parti li ma tirrisjedix jew ma tkunx domiċiljata fl-Istat Membru tal-qorti invokata hija abitwalment residenti jew domiċiljata fid-Danimarka.

Fl-Artikolu 3(3) huwa provdut li l-mument rilevanti biex jiġi ddeterminat jekk każ huwiex każ transkonfinali hija d-data li fiha l-Formola tat-Talba tkun riċevuta mill-qorti jew tribunal kompetenti. Wieħed għandu jżomm f'moħħu li l-bażi fattwali ta' din il-kundizzjoni għandha tiġi ddikjarata fit-Talba f'Parti 5 tal-Formola tat-Talba A.

2.2.2.1. Applikant mhumiex fl-UE

Minħabba d-definizzjoni ta' "transkonfinali", u wara li kkunsidrat l-effett tad-dispożizzjonijiet tal-ġurisdizzjoni fir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni), f'ċerti ċirkostanzi applikant domiċiljat jew abitwalment residenti fi Stat Membru mhux tal-UE jista' jkun kapaċi jagħmel użu mill-ESPC kontra konvenut li jkun domiċiljat jew abitwalment residenti fl-UE. Dan ikun il-każ fejn il-konvenut ikun domiċiljat jew abitwalment residenti fi Stat Membru differenti minn dak tal-qorti kompetenti minn dakinhar dik il-parti mhijiex fl-istess Stat bħall-qorti peress li din tissodisfa l-kundizzjonijiet tal-Artikolu 3(1).

2.2.2.2. Konvenuti li mhumiex fl-UE

Barra minn hekk, applikant domiċiljat jew abitwalment residenti fi Stat Membru li mhux dak tal-qorti kompetenti jista' jagħmel talba taħt l-ESCP kontra konvenut domiċiljat jew abitwalment residenti barra l-UE. Ir-raġuni li fuqha qorti fl-UE tkun tista' tieħu ġurisdizzjoni għal dan il-għan għandha tkun kif stabbilit fl-istrument rilevanti tal-UE, b'mod partikolari r-Regolament ta' Brussell I (riformulat).

2.3. Applikabilità fiż-żmien

Ir-Regolament ESCP ilu japplika fl-Istati Membri kollha ħlief id-Danimarka mill-1 ta' Jannar 2009. Madankollu talba tista' ssir taħt il-proċedura għalkemm din tippreċedi dik id-data sakemm l-obbligu li fuqu hija bbażata t-talba ma kienx preskritt jew li kwalunkwe perjodu ta' limitazzjoni applikabbli fir-rigward tat-talba ma skadiex taħt il-liġi rilevanti applikabbli . L-emendi li ddaħħlu bir-Regolament Nru 2015/2421 ilhom japplikaw mill-14 ta' Lulju 2017.

2.4. L-Applikabilità ta' strumenti oħra tal-UE

2.4.1. Ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni)

2.4.1.1. Regoli tal-ġurisdizzjoni

Ir-Regolament ESCP ma fih l-ebda regoli fir-rigward tal-ġurisdizzjoni, għalhekk sabiex tiġi stabbilita l-kompetenza tal-qrati u t-tribunali fit-tifsira tal-Artikolu 4 tal-ESCP ir-regoli pprovduti taħt ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) għandhom jiġu applikati. Aktar spjegazzjoni ta' dan fir-rigward tal-ħidma tal-ESCP tinsab hawn taħt fil-paragrafu 3.1.1 fit-taqsima li tittratta l-bidu tal-proċedura.

2.4.1.2. Ir-Rikonoxximent u l-Infurzar ta' sentenzi

Waħda mill-karatteristiċi ewlenin tal-ESCP hija t-tneħħija tal-exequatur li tfisser li sentenza mogħtija taħt il-proċedura hija rikonoxxuta u tista' tiġi infurzata fi Stat Membru ieħor tal-UE mingħajr il-ħtieġa li d-detentur ta' sentenza jikseb dikjarazzjoni ta' eżeguzzjoni. Kif stipulat fil-paragrafu 1.5.1, exequatur tneħħa wkoll taħt ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni), iżda r-raġunijiet għal rifjut li jiġu invokati fi proċedura nazzjonali huma aktar estensivi taħt ir-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni). Proċedura separata għall-infurzar hija pprovduta fir-Regolament u din hija mniżżla aktar tard f'din il-gwida fil-paragrafu 8.2 fil-kapitolu li jittratta dak is-suġġett. Ta' min jinnota li d-dispożizzjonijiet dwar ir-rikonoxximent u l-infurzar fir-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni) għadhom disponibbli biex jintużaw biex jinfurzaw sentenza mogħtija taħt l-ESCP, l-għażla ta' liema proċedura għandha tintuża hija tal-persuna li għandha d-dritt għas-sentenza.

2.4.2. Ir-Regolamenti dwar is-Servizz u l-Provi

Kull wieħed minn dawn ir-Regolamenti huwa applikabbli għall-ESCP billi ġeneralment japplika għal proċedimenti ċivili fejn id-dokumenti għandhom jiġu trasmessi minn Stat Membru tal-UE għal ieħor u l-evidenza għandha tittieħed fi Stat Membru tal-UE minn ieħor (ara wkoll il-paragrafu 1.5.2. ta' din il-gwida). Madankollu, ir-Regolament tal-ESCP fih ċerti dispożizzjonijiet li jittrattaw kemm in-notifika tad-dokumenti kif ukoll it-teħid tal-provi li jipprevalu fuq id-dispożizzjonijiet

ġenerali fl-istrumenti l-oħra (l-Artikoli 13 u 9 rispettivament). Huwa jirreferi wkoll għal ċerti dispożizzjonijiet dwar in-notifika ta' dokumenti inklużi fir-Regolament EOP li jipprevalu wkoll fuq ir-regoli fir-Regolament tas-Servizz safejn huma differenti (l-Artikolu 13(4)).

2.4.3. Ir-Regolamenti dwar l-EEO u EOP

2.4.3.1. Xebh ma' u differenzi mill-ESCP

Sa ċertu punt, dawn iż-żewġ Regolamenti jistgħu jinġabru flimkien mal-ESCP billi jikkondividu xi fatturi ewlenin bħal regoli simplifikati għar-rikonoxximent u l-infurzar permezz tat-tneħħija tal-exequatur u dispożizzjoni għal reviżjoni ta' deċiżjonijiet mogħtija u ta' ċertifikati maħruġa taħt il-proċeduri rispettivi fejn ċerti standards minimi ma jintlaħqux. Għal dan il-għan, apparti mill-kwistjonijiet ta' servizz innutati fis-subparagrafu preċedenti, ir-Regolament ESCP "jissellef" mir-Regolament EEO ċerti regoli dwar ir-reviżjoni ta' deċiżjonijiet li huma applikati għall-ESCP innifsu.

Karatteristika komuni oħra ta' dawn it-tliet Regolamenti hija li jdaħħlu fil-prattika l-prinċipju ta' rikonoxximent reċiproku ta' sentenzi f'materji ċivili. L-għan ewlieni tagħhom huwa li jissimplifikaw u jħaffu r-rikonoxximent u l-infurzar transkonfinali tad-drittijiet tal-kredituri fl-Unjoni Ewropea. F'dan ir-rigward huma jikkontribwixxu kemm għall-bini ta' żona ġenwina ta' ġustizzja fl-Unjoni Ewropea, kif ukoll għall-implimentazzjoni tas-Suq Uniku. Kull wieħed mir-Regolamenti għandu ambitu differenti – mhux kollha kemm huma jistgħu jintużaw f'kull każ ċivili transkonfinali.

Barra minn hekk, għalkemm hemm xebh bejn it-tliet Regolamenti, hemm differenza waħda importanti ħafna. L-ESCP, għall-kuntrarju tal-EEO u EOP, tittratta każijiet kemm difiżi kif ukoll mhux difiżi. Huwa għalhekk meħtieġ li deċiżjoni tittieħed mill-bidu minn applikant prospettiv dwar liema proċedura hija l-aħjar li tintuża u tali deċiżjoni tiddependi ħafna fuq iċ-ċirkostanzi attwali ta' kull każ, partikolarment jekk x'aktarx li t-talba tkunx difiża jew le, u ovvjament fuq il-valur tat-talba konċernata.

2.4.3.2. L-użu tal-EEO, EOP u ESCP imqabbel

EEO – dan huwa adattat biss meta jkun hemm il-ħtieġa li tiġi infurzata sentenza f'każ mhux difiż, bħala riżultat ta' soluzzjoni tal-qorti jew fejn obbligu jiġi stabbilit bħala strument awtentiku li huwa infurzabbli fl-Istat Membru tal-oriġini. X'inhu każ bla difiża għal dan il-għan huwa definit fir-Regolament tal-EEO; fil-prinċipju, dan huwa każ fejn difiża qatt ma ġiet offruta u s-sentenza tingħata in absentia jew f'kontumaċja jew fejn il-każ li ġie difiż oriġinarjament kellu d-difiża rrevokata iktar tard.

EOP – din il-proċedura hija partikolarment xierqa għal applikant li jagħmel talba fejn m'hemmx difiża għat-talba; l-applikazzjoni ssir mill-applikant lill-qorti li, jekk taċċetta r-rikors, toħroġ l-ordni u tinnotifikah lill-konvenut li mbagħad jista' jippreżenta avviż ta' oppożizzjoni, imma m'hemm l-ebda proċedura oħra tal-qorti involuta taħt l-EOP għaliex

jekk il-konvenut sempliċement jopponi l-għoti tal-ordni li l-każ ma jibqax jiġi ttrattat skont l-EOP u minflok jiġi ttrattat skont ir-regoli ordinarji tal-proċedura ċivili; jekk il-konvenut ma jopponix l-ordni meta jkun innotifikat, l-applikant jista' mbagħad jieħu dawk il-miżuri ta' infurzar li jistgħu jkunu meħtieġa biex jiżgura l-ħlas. Huwa partikolarment adattat għall-użu minn applikanti li jittrattaw diversi talbiet bħal fil-każ tal-provvista tal-enerġija u negozji simili li jagħmlu talbe kontra klijenti li ma jħallsux.

Filwaqt li l-ambitu tal-EEO u EOP huwa simili, id-differenza bejniethom hija li l-EEO jiċċertifika l-eżitu ta' proċedura domestika bħala adattat għall-infurzar fi Stat Membru ieħor filwaqt li l-EOP hija proċedura tal-UE waħedha segwita l-aktar bl-istess mod fl-Istati Membri kollha. Kreditur għandu jiddeċiedi liema minn dawn għandu juża biex isegwi talba li hija, jew x'aktarx tkun, mhux kontestata. L-EOP huwa ta' użu partikolari għal kreditur li jixtieq isegwi talbiet f'numru ta' Stati Membri minħabba li jeħtieġ biss li jifhem il-proċedura waħda aktar milli l-proċeduri differenti fis-sistemi domestiċi ta' kull wieħed mill-Istati Membri rilevanti.

ESCP – dan għandu jkun distint miż-żewġ proċeduri l-oħra billi huwa disponibbli kemm għal każijiet difiżi kif ukoll għal dawk mhux difiżi fejn il-valur tat-talba ma jkunx aktar minn €5 000; għalhekk il-proċedura hija disponibbli għal każijiet transkonfinali fejn talba bħal din hija kkontestata. Fejn applikant jikkunsidra li m'hemmx difiża, l-għażla li juża l-EOP tista' tkun preferibbli u tkun l-unika proċedura speċifika awtonoma tal-UE disponibbli għal talbiet transkonfinali 'l fuq minn €5 000.

2.4.4. Strumenti oħra tal-UE

Jeħtieġ li wieħed iżomm f'moħħu li hemm diversi strumenti tal-UE li se japplikaw għal talbiet taħt l-ESCP fit-termini tagħhom stess minħabba l-ambitu materjali tar-Regolament. Żewġ eżempji huma r-Regolamenti Ruma I u Ruma II dwar il-liġi applikabbli fi kwistjonijiet kuntrattwali u mhux kuntrattwali rispettivament. Ir-regoli stabbiliti f'wieħed minn dawn ir-Regolamenti jiddeterminaw liema liġi għandha tiġi applikata fir-rigward ta' talba taħt l-ESCP bħal għal talba taħt kwalunkwe proċedura oħra.

Dawk li jittrattaw it-talbiet taħt l-ESCP jeħtieġ li jiftakru wkoll li, skont is-suġġett speċifiku tat-talba, jista' fil-fatt ikun hemm strumenti oħra tal-UE li japplikaw għal dak is-suġġett. Pereżempju, talba tista' tkun fl-ambitu tal-istrumenti tal-UE għall-protezzjoni tal-konsumatur u jekk iva, id-dispożizzjonijiet ta' dawn jista' jkollhom effett fuq id-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fit-talba jekk ikunu kkontestati. Fil-paragrafu 1.5.3 ta' din il-gwida ġew enfasizzati r-regoli tal-UE dwar l-ADR u l-ODR u saret referenza għall-possibbiltà li tintbagħat talba għall-konsumatur permezz tal-pjattaforma tal-ODR fejn xieraq.

2.5. Relazzjoni mal-liġi nazzjonali

2.5.1. Liġi proċedurali nazzjonali

Il-liġi nazzjonali għandha rwol fl-ESCP b'żewġ modi. L-ewwel nett, fir-rigward tal-proċedura nnifisha, ir-Regolament jagħmilha ċara li ħlief kif provdut fir-Regolament, l-ESCP għandha tkun irregolata mil-liġi proċedurali tal-Istat Membru li fih titmexxa l-proċedura (l-Artikolu 26). Fit-tieni lok, ir-Regolament jagħmel dispożizzjoni speċifika biex il-liġi nazzjonali tapplika f'ċerti stadji speċifiċi tal-proċedura; eżempji ta' dawn huma jekk hemmx appell minn sentenza taħt l-ESCP (l-Artikolu 17) jew le u s-sitwazzjoni fejn kontrotalba teċċedi l-limitu finanzjarju għal talba żgħira Ewropea[27]. It-tieni nett, il-liġi proċedurali nazzjonali jkollha tiġi applikata wkoll filwaqt li jitqiesu l-għanijiet tal-proċedura kif stabbiliti fil-Premessa (7) tar-Regolament. Wieħed għandu jżomm f'moħħu li l-liġi proċedurali nazzjonali m'għandhiex tiġi applikata f'kontradizzjoni tal-ESCP, iżda għandha tiġi applikata sabiex ittejjeb il-kisba tal-għanijiet tal-ESCP innifisha.

Dan huwa espress ukoll fil-każistika CJEU fir-rigward ta' dispożizzjoni simili fir-Regolament EOP. Fir-rigward tad-dispożizzjoni dwar id-drittijiet u l-ispejjeż tal-qorti f'dak ir-regolament u d-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali, il-QĠUE ddeċidiet li l-liġi domestika tista' tiġi applikata sakemm dawk ir-regoli mhumiex inqas favorevoli minn dawk li jirregolaw azzjonijiet domestiċi simili u ma jagħmluhiex impossibbli jew eċċessivament diffiċli fil-prattika biex teżerċita d-drittijiet mogħtija mil-liġi tal-Unjoni Ewropea (Każ C-215/11 *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794). Fl-istess każ, il-QĠUE ddeċidiet li regola domestika fir-rigward tad-diviżjoni tal-ispejjeż fil-każ fejn l-applikant jiġi ppremjat biss parti milt-talba ma tikkontradixxix ir-regola ta' "min jitlef iħallas" tal-Artikolu 16 ESCP, sakemm dik ir-regola mhijiex inqas favorevoli milli għal każijiet nazzjonali u ma tiskoraġġixx lill-applikant milli juża l-ESCP (Każ C-554/17 *Rebecka Jonsson v Société du Journal L'Est Républicain*, ECLI:EU:C:2019:124).

[27] Ara l-paragrafu 9.2 hawn taħt dwar informazzjoni li għandha tingħata dwar il-liġi proċedurali nazzjonali għall-finijiet tal-ESCP.

2.5.2. Liġi sostantiva nazzjonali

Barra minn din is-sitwazzjoni proċedurali ġenerali, il-liġi sostantiva nazzjonali x'aktarx ikollha tiġi applikata għas-suġġett ta' kwalunkwe talba. Madankollu, il-liġi applikabbli ma tistax tkun il-liġi tal-Istat Membru tal-qorti jew tat-tribunal invokat mit-talba, skont liema liġi għandha tiġi applikata skont ir-regoli rilevanti fl-istrumenti tal-liġi applikabbli.

3

KAPITLU TLIETA

Il-Bidu tal-Proċedura

3.1. Bidu u assistenza prattika

Skont l-Artikolu 4, l-applikant għandu jibda l-proċedura billi jimla l-Formola tat-Talba A (Anness 1) u jippreżentaha lill-qorti jew tribunal b'ġurisdizzjoni (ara l-paragrafu 3.2 fuq il-qorti kompetenti). Il-Formola tat-Talba għandha tkun disponibbli fil-qrati kollha u tkun aċċessibbli permezz tas-siti web nazzjonali rilevanti (l-Artikolu 4(5)). Il-formola għandha tkun ippreżentata bil-posta jew bi kwalunkwe mezz ieħor ta' komunikazzjoni, bħal fax jew ittra elettronika, aċċettabbli għall-Istat Membru li fih tinbeda l-proċedura. Informazzjoni dwar kif il-Formola tat-Talba tista' tiġi ppreżentata fil-qorti tal-Istat Membru li qed tisma' l-każ hija disponibbli fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

Billi permezz tal-Artikolu 11 tar-Regolament l-Istati Membri għandhom id-dmir li jiżguraw li l-partijiet jistgħu jirċievu assistenza prattika biex jimlew il-formoli, din l-għajnuna għandha tkun disponibbli fl-Istati Membri kollha fir-rigward tal-mili tal-Formola tat-Talba kif ukoll il-forom l-oħra kollha. L-assistenza prattika hija ta' importanza partikolari billi r-rappreżentazzjoni minn avukat jew professjonist legali ieħor mhijiex obbligatorja (l-Artikolu 10). L-Artikolu 11 jispeċifika li l-għajnuna prattika tinkludi wkoll informazzjoni ġenerali dwar liema qrati jew tribunali fl-Istati Membri huma kompetenti biex jagħtu sentenza. L-assistenza għandha tingħata mingħajr ħlas. Din id-dispożizzjoni ma tirrikjedix li l-Istati Membri jipprovdu għal għajnuna legali jew għal assistenza legali fil-forma ta' valutazzjoni legali ta' każ speċifiku. Id-dispożizzjonijiet ordinarji dwar l-għajnuna legali japplikaw fl-Istati Membri. L-organizzazzjoni tal-għajnuna prattika tvarja bejn l-Istati Membri. F'ħafna Stati Membri ċ-Ċentru Ewropew tal-Konsumatur (ECC) lokali għandu rwol fl-għoti ta' pariri dwar il-proċedura. Assistenza prattika fil-mili tal-formoli tista' tkun disponibbli wkoll fil-qorti. Skont l-Artikolu 25(1)(c) informazzjoni dwar l-organizzazzjoni tal-assistenza prattika għandha tiġi pprovduta lill-Kummissjoni Ewropea. Din l-informazzjoni hija disponibbli fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

3.2. Il-qorti jew it-tribunal kompetenti

Il-Formola tat-Talba għandha tiġi ppreżentata lill-qorti tal-Istat Membru li għandu ġurisdizzjoni internazzjonali (ara l-paragrafu 3.2.1) u li għandu ġurisdizzjoni lokali (ara l-paragrafu 3.2.2) skont l-Artikolu 4(1).

3.2.1. Ir-regoli tal-UE dwar il-ġurisdizzjoni – Brussell I (riformulazzjoni)

Ir-regoli li japplikaw huma dawk stabbiliti fir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni). Dan ifisser li sabiex jiġi stabbilit lil liema qorti għandha tintbagħat talba għandha tingħata kunsiderazzjoni inizjali dwar liema regola jew regoli dwar il-ġurisdizzjoni japplikaw għat-tilwima li fuqha hija bbażata t-talba. Ir-regola jew regoli li għandhom jiġu applikati jiddependu fuq il-fatti preċiżi ta' kull sitwazzjoni, waħda mid-distinzjonijiet bażiċi hija jekk it-talba tirriżultax minn obbligu kuntrattwali jew minn obbligu mhux kuntrattwali bħal obbligu li jirriżulta mill-ħtija

jew in-negliġenza tal-konvenut li wassal għal telf, korriment jew ħsara min-naħa tal-applikant.

Il-Parti 4 tal-Formola tat-Talba tipprovdi lista mhux eżawrjenti ta' raġunijiet ta' ġurisdizzjoni u ħolqiet għat-taqsima rilevanti dwar il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku li titratta r-Regolament ta' Brussell I (riformulazzjoni).

3.2.1.1. Ġurisdizzjoni f'każijiet li jinvolvu konsumaturi

Hemm regoli ta' ġurisdizzjoni speċjali taħt ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) li japplikaw għal każijiet li jinvolvu l-konsumaturi. Konsumatur huwa definit bħala persuna li ma tkunx qed taġixxi għal skopijiet ta' negozju. F'ċerti ċirkostanzi l-konsumatur jista' jkun intitolat li jressaq it-talba quddiem qorti fi ħdan l-Istat Membru fejn ikun domiċiljat jew abitwalment residenti u li għandu l-ġurisdizzjoni li jagħmel Talba Żgħira Ewropea skont ir-regoli nazzjonali lokali. F'ħafna każijiet din tkun qorti fil-belt ta' oriġini tiegħu. Dan huwa importanti wkoll għal tipi oħra ta' każijiet li jinvolvu konsumatur inkluża talba magħmula minn negozju kontra konsumatur, minn "konsumatur" individwali kontra konsumatur ieħor kif ukoll talbiet bejn negozji.

Ir-regoli tal-ġurisdizzjoni tal-"konsumatur" fi Brussell I (riformulazzjoni)

L-Artikoli 17 sa 19 tar-Regolament Brussell I (riformulazzjoni) fihom regoli speċjali għall-ġurisdizzjoni fuq kuntratti tal-konsumatur.

Jekk kuntratt

- huwa għall-bejgħ ta' oġġetti fuq kreditu parzjali,
- huwa self jew kreditu ieħor li jitħallas lura bin-nifs, jew
- ġie konkluż mill-konsumatur b'negozju li jeżerċita attivitajiet ta' negozju fi jew jidderieġi tali attivitajiet bi kwalunkwe mezz, bħar-reklamar, lill-Istat Membru fejn il-konsumatur huwa domiċiljat

il-konsumatur jista' jressaq ukoll talba taħt il-kuntratt

- Fil-qrati tal-Istat Membru fejn in-negozju huwa domiċiljat, jew
- fil-qrati tal-post fejn il-konsumatur huwa domiċiljat

u n-negozju jista' jressaq talba taħt il-kuntratt kontra l-konsumatur biss fil-qrati tal-post fejn il-konsumatur ikun domiċiljat. Fi

kwalunkwe każ kontrotalba tista' titressaq fil-qorti fejn tkun għadha pendenti talba oriġinali.

Mhuwiex possibbli li dawn l-arranġamenti ta' ġurisdizzjoni jinbidlu bi ftehim bejn il-konsumatur u n-negozju sakemm

- il-ftehim jiġi konkluż wara li tkun inqalgħet it-tilwima li tkun is-suġġett tat-talba;
- tali ftehim jippermetti lill-konsumatur li jagħmel talba fi qrati apparti minn kif indikat mir-regoli; jew
- il-ftehim huwa bejn konsumatur u negozju t-tnejn domiċiljati fl-istess Stat Membru u l-ftehim jagħti ġurisdizzjoni lill-qrati ta' dak l-Istat Membru u ma jmurx kontra l-liġijiet ta' dak l-Istat.

Noti:

1. Fejn il-kuntratt li minnu tinħoloq it-talba huwa bejn konsumatur u negozju li, għalkemm mhux domiċiljat fl-istess Stat Membru bħall-konsumatur, għandu aġenzija tal-fergħa jew stabbiliment f'wieħed mill-Istati Membri u t-tilwima tinqala' minn l-attivitajiet tal-fergħa, aġenzija jew stabbiliment, in-negozju huwa meqjus li jkun domiċiljat fl-istess Stat Membru bħall-konsumatur.
2. Ir-regoli speċjali tal-konsumatur ma japplikawx ġeneralment fil-każ ta' kuntratti għat-trasport; madankollu huma japplikaw fejn il-kuntratt huwa għal prezz inklussiv u jipprovdi għal taħlita ta' vjaġġar u akkomodazzjoni kif, 9
3. Il-kriterju "li ssegwi n-negozju" f'ċertu Stat Membru ġie ċċarat mill-QĠUE fir-rigward ta' kuntratti konklużi fuq l-internet jew ta' negozji li jattiraw konsumaturi permezz tas-siti web tagħhom. Każ ewlieni huwa l-Każ C-585/08, Pammer u ***Alpenhof,*** ECLI: UE: C: 2010: 740. Rekwiżiti għad-direzzjoni ta' attivitajiet fl-Istati Membri tal-konsumatur jinkludu il-lingwa użata li ma tkunx dik tad-domiċilju tan-negozju, kemm jekk jingħataw direzzjonijiet għall-aċċess għall-Internet; negozju mill-Istat l-ieħor, il-munita li tista' tintuża għal tranżazzjonijiet, numri tat-telefon b'kodiċi internazzjonali, użu ta' isem ta' dominju tal-ogħla livell u evidenza oħra li tindika li l-kummerċjant kien qed imexxi attivitajiet fi Stati Membri oħra, inkluż f'dak tal-konsumatur.

3.2.2. Ir-regoli lokali jew "nazzjonali" dwar il-ġurisdizzjoni

Ir-regoli nazzjonali tal-Istat Membru invokat jiddeterminaw il-qorti lokali li għandha l-kompetenza. F'xi Stati Membri qorti speċifika hija maħtura biex tittratta Talbiet Żgħar Ewropej, filwaqt li f'oħrajn japplikaw ir-regoli ordinarji dwar il-ġurisdizzjoni territorjali u tas-suġġett. L-informazzjoni rilevanti dwar il-qorti/qrati li għandhom kompetenza fl-Istati Membri hija disponibbli fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

3.3. L-użu tal-Formola tat-Talba

Kif innutat iktar kmieni f'din il-gwida, l-intenzjoni tal-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar hija li essenzjalment għandha tkun proċedura bil-miktub. Għalhekk il-proċedura għandha tinbeda bl-użu tal-Formola tat-Talba li hija preskritta mir-Regolament u għandha tinstab bħala Formola A fl-Anness I tiegħu (ara l-paragrafu 3.1 ta' din il-gwida). Minbarra l-informazzjoni disponibbli permezz tal-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku, il-Formola tat-Talba nnifisha fiha, fit-totalità tagħha, gwida dwar dak li hu meħtieġ li jiddaħħal mill-applikant, u din il-gwida għandha tiġi segwita mill-qrib. Hemm żewġ aspetti speċifiċi madankollu li jistħoqqilhom referenza speċjali, jiġifieri l-evalwazzjoni tat-talba nnifisha u l-kwistjoni ta' kif jiġi ttrattat l-imgħax għall-iskop tat-talba.

3.3.1. Valutazzjoni tat-talba

3.3.1.1. Dikjarazzjoni tat-talba

Il-valutazzjoni tal-bażi u l-ammont tat-talba hija meħtieġa biex timtela l-Parti 8 tal-Formola A - "Dettalji tat-talba" fejn it-talba hija dikjarata – kif ukoll biex tiddetermina li t-talba fil-fatt taqa' fil-limitu finanzjarju tal-ESCP. Rigward l-ewwel kwistjoni, huwa importanti ħafna li kull element separat tat-talba, u l-bażi tiegħu, jiġu ddikjarati bl-iktar mod ċar kemm jista' jkun billi wieħed iżomm f'moħħu li l-konvenut jista' jipprova jiċħad it-talba. Il-bażi fattwali tat-talba li għandha tingħata fil-kaxxa 8 tal-Formola tat-Talba teħtieġ li tkun sostnuta minn kemm jista' jkun materjal bil-miktub biex tippermetti lill-qorti li tirċievi t-talba tiddetermina l-valur tat-talba, il-bażi tat-talba u l-evidenza li tappoġġja t-talba. Jekk dan ma jsirx, hemm ir-riskju li l-qorti tista' tirrifjuta t-talba bħala infondata jew, għall-inqas, teħtieġ aktar informazzjoni mingħand l-applikant li se tiswa l-ħin u ttardja l-proċedura.

3.3.1.2. Il-valur tat-talba

Fir-rigward tal-valur tat-talba, wieħed għandu jżomm f'moħħu li l-limitu finanzjarju japplika suġġett għall-esklużjoni tal-ispejjeż, l-iżburżar u l-imgħax kollha li huma miżjuda mat-talba prinċipali. Jekk hemm diversi elementi fit-talba prinċipali, dawn għandhom jiġu ddikjarati separatament, imma jekk il-valur tal-elementi kollha meħudin flimkien

jeċċedi l-limitu finanzjarju allura t-talba ma tkunx fl-ambitu tal-ESCP, bħalissa ffissata għal €5 000.

3.3.2. It-trattament tal-interess

Għalkemm it-talba hija vvalutata mingħajr ma jitqiesu l-interessi mitluba, il-figura jew ir-rata tal-imgħax għad trid tiġi ddikjarata, kif ukoll il-bażi li fuqha l-imgħax akkumula jew qed jakkumula għat-talba prinċipali, u dan irid jidher fil-kaxxa 7 f'paragrafu 7.4. Madankollu, jekk it-talba nnifisha hija bbażata fuq rekwiżit li tħallas imgħax allura dak irid jiġi ddikjarat fil-paragrafu 7.1, u l-valur tat-talba jiġi evalwat fuq il-bażi ta' dik it-talba prinċipali għalkemm huwa għall-imgħax. Eżempju ta' sitwazzjoni bħal din jista' jkun jekk it-talba prinċipali tkun għal imgħax fuq self li l-kapital tiegħu jkun tħallas lura mill-konvenut.

3.4. L-ispiża tal-preżentazzjoni tat-talba

Fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, il-qrati jitolbu ħlas għall-aċċettazzjoni ta' talba taħt l-ESCP u ma jipproċessawx talba sakemm u sa meta titħallas il-miżata. Dan ifisser li huwa neċessarju li tiġi stabbilita l-ewwel nett jekk il-qorti li lilha għandha tintbagħat it-talba, jiġifieri l-qorti b'ġurisdizzjoni skont l-UE u r-regoli nazzjonali, teħtieġ ħlas ta' miżata għall-preżentazzjoni tat-talba. Jekk iva, allura l-pass li jmiss huwa li tistabbilixxi kemm hija l-miżata u kif għandha titħallas. Għal darb'oħra din l-informazzjoni tista' tkun aċċessibbli permezz ta' siti web lokali kif ukoll permezz tal-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku. Skont l-Artikolu 15a, id-drittijiet tal-qorti għandhom ikunu proporzjonati u ma jkunux ogħla minn dawk imposti għal proċeduri nazzjonali komparabbli. Mezzi ta' ħlas mill-bogħod għandhom ikunu disponibbli permezz ta' jew (a) trasferiment bankarju; (b) ħlas ta' karta ta' kreditu jew ta' debitu; jew (c) ħlas dirett mill-kont bankarju tar-rikorrenti.

3.5. Hemżiet mal-Formola tat-Talba

Minħabba li l-ESCP huwa intenzjonat li jkun essenzjalment proċedura bil-miktub, huwa meħtieġ li jintbagħat mal-Formola tat-Talba l-materjal ta' sostenn meħtieġ kollu fil-forma ta' evidenza dokumentarja. Dan il-materjal huwa meħtieġ biex jiġġustifika l-valur tat-talba, il-bażi tat-talba u l-provi li ser jiġu invokati jekk it-talba tiġi difiża billi wieħed iżomm f'moħħu li l-ESCP tapplika kemm għal każijiet difiżi kif ukoll għal każijiet mhux difiżi. Dan kollu huwa stipulat fl-Artikolu 4(1) tar-Regolament u fil-Parti 8 tal-Formola tat-Talba. Għalkemm il-qorti tista' titlob iktar informazzjoni mingħand ir-rikorrenti, li dwar dan ara l-paragrafu 5.2 hawn taħt, jekk l-informazzjoni riċevuta mal-Formola tat-Talba, meta titqieħed ma' dik mogħtija fil-Formola tat-Talba nnifisha, mhijiex biżżejjed biex issostni t-talba, mela hemm riskju li t-talba tista' tiġi miċħuda, u għalhekk huwa preferibbli li tintbagħat l-informazzjoni rilevanti kollha meta tiġi ppreżentata l-Formola tat-Talba, dejjem waqt li wieħed iżomm f'moħħu li jista' jkun hemm il-ħtieġa ta' traduzzjoni b'implikazzjonijiet għal spejjeż addizzjonali.

3.6. Tibgħat it-talba lill-Qorti

Ir-Regolament, fl-Artikolu 4(1), jagħmilha ċara li t-talba tista' tintbagħat bil-posta u bi kwalunkwe mezz ieħor ta' komunikazzjoni bħal fax jew posta elettronika aċċettabbli għall-Istat Membru li fih tibda l-ESCP. L-informazzjoni dwar x'mezzi huma aċċettabbli fl-Istat Membru li qed jinqabad hija disponibbli permezz tal-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

L-applikanti jridu joqogħdu attenti li jistabbilixxu xiex, u f'liema forma, il-qorti teħtieġ fir-rigward ta' materjal ta' sostenn, speċjalment dokumenti u materjal ieħor, li jista' jintuża bħala evidenza. Mhux il-qrati kollha jaċċettaw kopji, kemm jekk skennjati jew le, ta' materjal dokumentarju u l-qorti tista' teħtieġ l-oriġinali skont ir-regoli ta' evidenza nazzjonali tagħha. Skont il-pożizzjoni eżatta f'dan ir-rigward, għalhekk, anke jekk qorti tista' taċċetta t-Talba f'forma elettronika jista' ma jkunx possibbli li l-materjal ta' sostenn jintbagħat elettronikament u għalhekk jagħmel sens li l-Formola tat-Talba tintbagħat flimkien mal-materjal dokumentarju permezz ta' mezzi oħra aċċettabbli għall-qorti.

3.7. Lingwa

Skont l-Artikolu 6(1), il-Formola tat-Talba għandha tiġi sottomessa f'lingwa tal-qorti jew tat-tribunal, u dan japplika wkoll għad-deskrizzjoni tad-dokumenti ta' sostenn fil-Parti 8.2 tal-Formola tat-Talba. Ara wkoll il-paragrafu 4.7 hawn taħt fir-rigward tal-forom u d-dokumenti l-oħra. Għandha tingħata attenzjoni biex tintgħażel il-lingwa xierqa f'dawk l-Istati Membri fejn hemm diversi lingwi "uffiċjali". Uħud mill-Istati Membri huma wkoll lesti li jaċċettaw talbiet f'lingwa li mhijiex il-lingwa "uffiċjali". Wieħed għandu jżomm f'moħħu wkoll li l-konvenut huwa intitolat li jirrifjuta n-notifika tal-Formola tat-Talba u d-dokumenti jekk ir-rekwiżiti lingwistiċi rilevanti għas-servizz ma jiġux sodisfatti; dan huwa spjegat aktar fil-paragrafu 4.2. Il-Formola tat-Talba hija disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku, u l-għodod tat-traduzzjoni huma disponibbli jekk il-formola timtela b'lingwa oħra. Ta' min jinnota li jekk it-traduzzjoni hija meħtieġa għall-iskopijiet tal-Artikolu 6(3), ir-responsabbiltà għall-provvediment tat-traduzzjoni u għalhekk l-ispiża taqa' fuq il-parti mitluba mill-qorti biex tagħmel hekk. L-istess japplika fejn parti tkun irrifjutat li taċċetta n-notifika ta' dokument minħabba li mhijiex bil-lingwa korretta kif stabbilit fl-Artikolu 6(3).

3.8. Deċiżjonijiet tal-qorti

Il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar hija essenzjalment proċedura bil-miktub imwettqa permezz ta' formoli standard li fihom, minbarra li tiżgura li l-limiti ta' żmien jintlaħqu u tirrevedi l-fatti u l-evidenza u dmirijiet oħra ta' tmexxija, l-interazzjoni bejn il-qorti u l-partijiet tista' tkun limitata. Madankollu, skont l-Artikolu 12(3) il-qorti għandha d-dmir li tfittex soluzzjoni bejn il-partijiet. Jekk issir seduta orali skont l-Artikoli 5(1) u 8 (ara l-paragrafi 5.3 u 5.5 ta' din il-gwida) din tipprovdi opportunità tajba biex tinstab soluzzjoni. Dan l-obbligu, madankollu,

mhux limitat għas-smigħ orali iżda jestendi matul il-proċedimenti kollha fuq talbiet u kontrotalbiet.

Riżoluzzjoni approvata minn jew konkluża quddiem qorti jew tribunal matul il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar li hija eżegwibbli fl-Istat Membru fejn tkun saret il-proċedura għandha tkun rikonoxxuta u infurzata fl-Istati Membri l-oħra, skont l-Artikolu 23a (ara ulterjorment paragrafu 8.6).

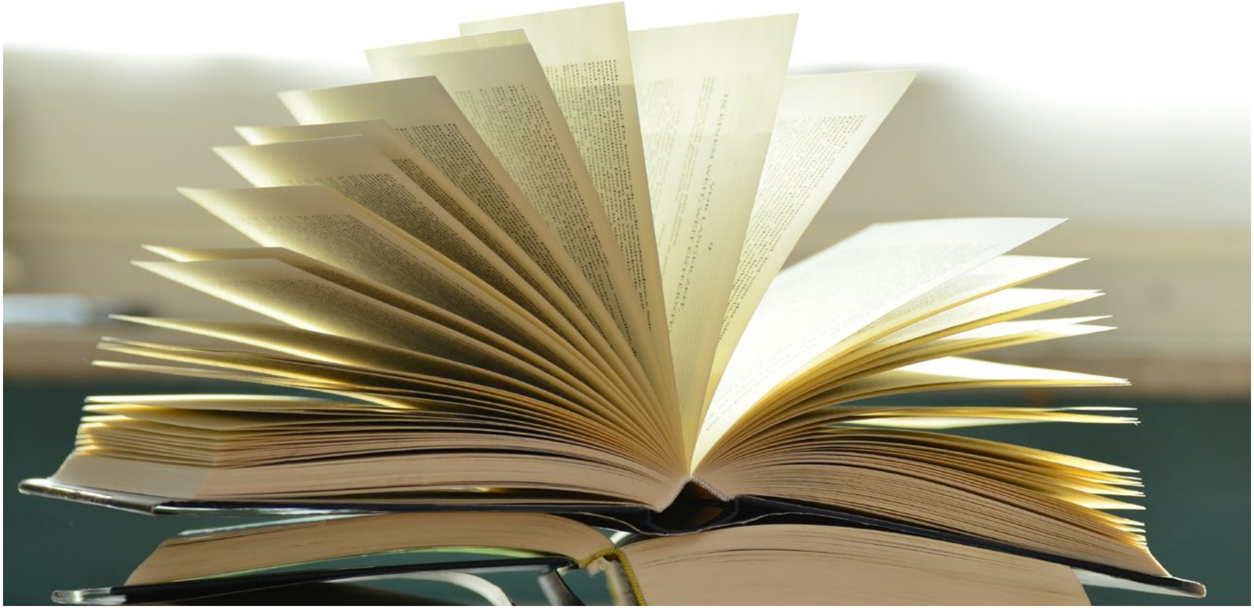

4

KAPITLU ERBGĦA

Il-proċedura wara li l-Qorti Tirċievi t-Talba

4.1. Rettifika jew mili tal-Formola tat-Talba mill-applikant

4.1.1. Il-qorti tivverifika l-Formola tat-Talba

L-ewwel ħaġa li trid tagħmel il-qorti malli tirċievi l-Formola tat-Talba u l-materjali ta' sostenn, u qabel ma tibgħat id-dokumenti lill-konvenut, hija li tivverifika li l-formola ġiet mimlija kif suppost skont ir-rekwiżiti tar-Regolament. Jekk dak ma jkunx il-każ u sakemm il-qorti ma tqisx mill-bidu li t-talba hija infondata jew kompletament inammissibbli, f'liema każ tista' tiċħad it-talba, il-qorti tista' titlob lill-applikant jimla jew jirrettifika l-Formola tat-Talba jew li jipprovdi informazzjoni jew dokumenti supplimentari. Il-qorti jew it-tribunal għandu jinfurma lill-applikant b'tali revoka u jekk hemmx appell kontra din ir-revoka. Dan huwa stipulat fl-Artikolu 4(4).

4.1.2. Il-qorti tinforma lill-applikant jekk it-talba ma taqax fl-ambitu tal-ESCP

Jekk il-qorti tikkonkludi li t-talba ma taqax fl-ambitu tar-Regolament, pereżempju jekk tittratta suġġett li ma jistax ikun il-bażi ta' talba taħt l-ESCP jew jekk il-valur tat-talba huwa ogħla mil-limitu finanzjarju tal-ESCP, taħt l-Artikolu 4(3) tar-Regolament għandha tinnotifika lill-applikant dwar dan[28]. L-applikant jista' mbagħad jiddeċiedi li jirtira t-talba jew, jekk ma jagħmilx hekk, il-qorti hija meħtieġa tipproċedi biha taħt proċedura nazzjonali xierqa.

4.1.3. Talba lill-applikant biex jimla jew jirrettifika l-Formola tat-Talba

Talba bħal din għandha ssir permezz tal-Formola B preskritta mir-Regolament. Il-Formola tista' tintuża wkoll fejn il-Formola tat-Talba ma tkunx ġiet sottomessa bil-lingwa tal-qorti sabiex titlob lill-applikant jipprovdi formola bil-lingwa korretta. Fil-formola, il-qorti tistabbilixxi l-ħin sa meta l-applikant għandu jipprovdi l-informazzjoni mitluba jew jirritorna l-formola rrettifikata. L-Artikolu 14(2) tar-Regolament jipprovdi li dan il-limitu ta' żmien jista' jiġi estiż mill-qorti f'ċirkostanzi eċċezzjonali. Jekk l-applikant ma jagħmilx hekk sa dak iż-żmien jew jekk il-formola għadha mhix mimlija sew jew bil-lingwa xierqa t-talba tista' tiġi miċħuda. L-effett taċ-ċaħda fuq din ir-raġuni mhuwiex li tiġi deċiża s-sustanza tat-talba li tista' terġa' ssir bħala talba żgħira Ewropea jew taħt il-proċedura nazzjonali xierqa.

(28) Jekk il-qorti tiddeċiedi li taċċetta t-talba imma li tipproċedi biha taħt il-proċedura nazzjonali xierqa hija għandha wkoll tagħti parir lil min għamel it-talba dwar din id-deċiżjoni u xi Stati Membri ordnaw formola għal dan il-għan ukoll. B'mod aktar ġenerali, f'xi Stati Membri ġew preskritti formoli biex jintużaw b'konnessjoni mal-ESCP flimkien ma' dawk preskritti fir-Regolament.

4.2. Il-bgħit tal-Formola tat-Talba lill-Konvenut

4.2.1. Il-Qorti tibgħat kopja tal-Formola tat-Talba A u tal-Formola C

Ladarba l-qorti tiddeċiedi li t-talba tista' tipproċedi bħala Talba Żgħira Ewropea, kemm jekk fil-forma oriġinali tagħha kif sottomessa mill-applikant jew wara r-rettifika tal-Formola tat-Talba jew l-għoti ta' informazzjoni jew dokumenti supplimentari mill-applikant, il-qorti tibgħat lill-konvenut kopja tal-Formola tat-Talba u d-dokumenti ta' sostenn flimkien mal-Formola tat-Tweġiba C li l-qorti trid timla l-ewwel parti tagħha(29).

4.2.2. Limitu ta' żmien

Il-qorti hija mitluba tibgħathom lill-konvenut fi żmien 14-il jum minn meta tkun irċeviet il-Formola tat-Talba mimlija kif suppost għall-iskop tal-ESCP. Dak il-limitu ta' żmien jibda jgħodd mid-data oriġinali tal-wasla tal-Formola tat-Talba meta ma tkun meħtieġa l-ebda rettifika jew informazzjoni supplimentari, jew minn data aktar tard kif xieraq wara li jitqies il-limitu ta' żmien stabbilit għat-talba lill-applikant biex jirrettifika jew jimla jew biex jipprovdi informazzjoni supplimentari.

4.2.3. Metodi ta' notifika

4.2.3.1. Notifika bil-posta jew elettronikament

Skont l-Artikolu 13(1), il-qorti għandha tibgħat il-Formola C bil-kopja tal-Formola tat-Talba u d-dokumenti ta' sostenn b'wieħed mill-modi li ġejjin:

(a) b'servizz postali, jew(30)
(b) b'mezzi elettroniċi:
(I) meta tali mezzi jkunu teknikament disponibbli u ammissibbli skont ir-regoli proċedurali tal-Istat Membru li fih titmexxa l-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u, jekk il-parti li għandha tiġi notifikata tkun domiċiljata jew abitwalment residenti fi Stat Membru ieħor, skont ir-regoli proċedurali ta' dak l-Istat Membru; u
(II) meta l-parti li għandha tiġi notifikata tkun aċċettat espressament minn qabel li d-dokumenti jistgħu jiġu nnotifikati lilha b'mezzi elettroniċi jew hija, skont ir-regoli proċedurali tal-Istat Membru li fih dik il-parti hija domiċiljata jew abitwalment residenti, taħt obbligu legali li taċċetta dak il-metodu speċifiku ta' notifika.

(29) Għandha tingħata attenzjoni rigward il-lingwa tal-formoli – ara l-paragrafu 4.2.3 fir-rigward tar-rekwiżiti għas-servizz; xi qrati jibagħtu formoli kemm bil-lingwa tal-qorti kif ukoll bil-lingwa tar-riċevitur.

(30) Jekk is-servizz jeħtieġ li jsir fi Stat Membru ieħor, id-dokumenti għandhom jiġu trasmessi lil dak l-Istat Membru l-ieħor skont ir-Regolament tas-Servizz.

Notifika bil-posta jew b'mezzi elettroniċi għandha tkun attestata permezz ta' konferma tar-riċevuta li tinkludi d-data tal-wasla tagħha.

4.2.3.2. Komunikazzjonijiet oħra

Skont l-Artikolu 13(2), komunikazzjonijiet oħra bil-miktub bejn il-qorti u l-partijiet jew persuni oħra involuti fil-proċedimenti għandhom jitwettqu b'mezzi elettroniċi attestati b'konferma tal-irċevuta, fejn dawn il-mezzi huma teknikament disponibbli u ammissibbli fl-Istati Membri fejn il-proċedura titwettaq, sakemm il-parti jew il-persuna tkun aċċettat minn qabel tali mezzi ta' komunikazzjoni jew tkun, skont ir-regoli proċedurali tal-Istat Membru li fih dik il-parti jew persuna tkun domiċiljata jew abitwalment residenti, taħt obbligu legali taċċetta dawn il-mezzi ta' komunikazzjoni. Formola ta' Talba A, Parti 10, u Formola ta' Tweġiba C, Parti 7, jistaqsu mistoqsijiet dwar dan.

4.2.3.3. Regoli default għal notifika

Jekk in-notifika bil-posta jew elettronikament, skont it-tifsira tal-Artikolu 13(1), ma tkunx possibbli, l-Artikolu 13(4) jippreskrivi r-regoli tal-Artikoli 13 jew 14 tar-Regolament EOP. Aktar dettalji dwar dawn ir-regoli default jingħataw fil-kaxxa tas-servizz fil-paġna opposta.

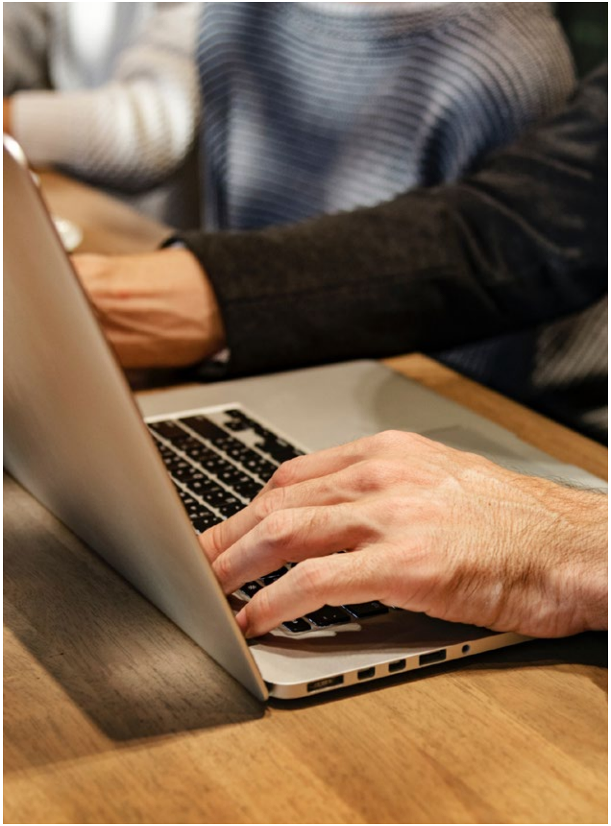

4.2.3.3.1. Regoli Default għan-Notifika tad-Dokumenti skont l-Artikoli 13 u 14 tar-Regolament EOP

Notifika bi prova ta' riċevuta mir-riċevitur jew minn rappreżentant tar-riċevitur

Fil-qosor, il-metodi ta' notifika bi prova ta' riċevuta speċifikati fl-Artikolu 13 tar-Regolament EOP jippermettu:

- notifika personali b'konferma tal-irċevuta ffirmata mir-riċevitur;
- dikjarazzjoni mill-persuna kompetenti li għamlet in-notifika li r-riċevitur irċieva d-dokument jew irrifjuta li jirċevih mingħajr ebda ġustifikazzjoni legali [31];
- notifika bil-posta attestata b'konferma tal-irċevuta ffirmata mir-riċevitur;
- notifika elettroniku b'konferma tal-irċevuta ffirmat mir-riċevitur.

Notifika mingħajr prova ta' riċevuta mir-riċevitur jew minn rappreżentant tar-riċevitur

Bl-istess mod, il-metodi ta' notifika mingħajr prova ta' iċevuta speċifikati fl-Artikolu 14 tar-Regolament EOP jippermettu:

- notifika fl-indirizz personali tar-riċevitur fuq persuni li jgħixu fl-istess dar bħar-riċevitur jew li huma impjegati hemmhekk;
- fil-każ ta' riċevitur li jaħdem għal rasu jew li huwa persuna legali, in-notifika għandha ssir ukoll fil-bini tan-negozju tar-riċevitur fuq persuni li huma impjegati mir-riċevitur;
- depożitu tad-dokument fil-kaxxa postali tar-riċevitur;
- depożitu tad-dokument f'uffiċċju postali jew ma' awtoritajiet pubbliċi kompetenti u t-tqegħid fil-kaxxa postali tar-riċevitur ta' notifika bil-miktub ta' tali depożitu li fih jiġi ddikjarat b'mod ċar il-karattru tad-dokument bħala dokument tal-qorti jew l-effett legali tan-notifika bħala li teffettwa nnotifika u li jkun inbeda jiddekorri ż-żmien għall-finijiet tal-limiti taż-żmien.

Jekk jintuża xi wieħed minn dawn l-erba' metodi, in-notifika għandha tkun attestata jew:

[31] F'dan ir-rigward huwa neċessarju li wieħed iżomm f'moħħu b'mod partikolari d-dritt li tiġi miċħuda n-notifika taħt l-Artikolu 8 tar-Regolament dwar is-Servizz (Regolament (KE) 1393/2007) fejn id-dokumenti mhumiex fi jew ikunu akkumpanjati minn traduzzjoni b'lingwa li r-riċevitur jifhem jew il-lingwa uffiċjali jew waħda mil-lingwi uffiċjali tal-post fejn issir in-notifika; ara wkoll il-Premessa (12) tar-Regolament; madankollu dan ma jfissirx li konvenut huwa intitolat li jirrifjuta n-notifika ta' dokument li mhuwiex b'lingwa tal-Istat Membru fejn huwa kapaċi jifhem il-lingwa tad-dokument; f'dan ir-rigward ara l-Każ CJEU Nru C14/07, Weiss und Partner, ECLI:UE:C:2008:264.

- permezz ta' konferma tal-wasla ffirmata mill-persuna li lilha ġew notifikati d-dokumenti; jew
- permezz ta' dokument iffirmat mill-persuna li għamlet in-notifika, li jindika l-metodu ta' notifika użat, id-data tan-notifika u-isem il-persuna li rċeviet id-dokumenti kif ukoll ir-relazzjoni ta' din tal-aħħar mar-riċevitur.

Is-servizz jista' jsir ukoll:

- bil-posta mingħajr prova ta' rċevuta fejn ir-riċevitur ikollu l-indirizz tiegħu fl-Istat Membru fejn tinsab il-qorti invokata mis-sustanza tat-talba;
- permezz ta' mezzi elettroniċi attestati b'konferma tal-konsenja awtomatika, sakemm il-konvenut ikun aċċetta dan il-metodu ta' notifika espressament minn qabel.

NB: Notifika b'wieħed minn dawn il-metodi mhijiex ammissibbli jekk l-indirizz tad-debitur ma jkunx magħruf b'ċertezza.

4.3. X'jista' jagħmel il-konvenut malli jirċievi l-Formola tat-Talba

Malli jirċievi l-Formola tat-Talba, il-konvenut jista' skont l-Artikoli 5(3) u 5(4):

- iwieġeb fi żmien 30 jum min-notifika tal-Formola tat-Talba:
  - jimla l-Parti II tal-Formola tat-Tweġiba C u jirritornaha lill-qorti bi kwalunkwe dokument ta' sostenn rilevanti; jew
  - mingħajr ma juża l-Formola ta' Tweġiba, b'xi mod xieraq ieħor;
- ma jweġibx, f'liema każ il-qorti tiddeċiedi dwar it-talba wara 30 jum mid-data tan-notifika.

Il-konvenut, fi kwalunkwe tweġiba, jista' fost affarijiet oħra:

- jaċċetta t-talba jew jikkontestaha kompletament jew parzjalment;
- jikkontesta l-bażi tal-ġurisdizzjoni li fuqha hija bbażata t-talba;
- jikkontesta t-talba billi jargumenta:
  - li hija barra mill-ambitu materjali tal-ESCP fir-rigward tas-suġġett – il-paragrafu I tal-Parti II tal-Formola tat-Tweġiba C fih spazju għal dan il-għan; jew
  - li mhuwiex każ transkonfinali fit-tifsira tal-Artikolu 3 tar-Regolament;
- isostnu li l-valur ta' talba, jekk mhux monetarju, jaqbeż il-limitu stabbilit għall-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar;
- jikkontesta t-talba fuq is-sustanza jew fuq l-ammont mitlub;

- jindika, permezz tal-paragrafu 2 tal-Parti II tal-Formola ta' Tweġiba, liema xhieda u provi oħra għandhom jiġu sottomessi u jehmeż kwalunkwe dokument ta' sostenn rilevanti;
- jitlob smigħ orali permezz tal-paragrafu 3 tal-Formola ta' Tweġiba; u
- jiddikjara kontrotalba permezz tal-Formola tat-Talba A u jippreżentaha flimkien ma' kwalunkwe dokument ta' sostenn rilevanti flimkien mal-formola tat-tweġiba.

NB: Il-konvenut m'huwiex obbligat jibgħat l-ebda dokument lill-applimant; hija l-qorti li għandha tagħmel dan skont it-termini tal-Artikoli 5(4) u 5(6) tar-Regolament.

4.4. Talba jew kontrotalba taqbeż il-limitu

Jekk il-konvenut isostni li l-valur ta' talba mhux monetarja jeċċedi l-limitu finanzjarju tal-ESCP, il-qorti għandha tieħu deċiżjoni dwar il-kwistjoni fi żmien 30 jum minn meta tibgħat it-tweġiba lill-applikant. Meta l-konvenut iressaq kontrotalba, ir-rikorrent ikollu dritt simili li jiddikjara li l-kontrotalba taqbeż il-limitu finanzjarju. Mit-termini tal-Artikoli 2(1) u 5(5) kif applikati għall-kontrotalba mill-Artikolu 5(7) jirriżulta li l-applikant u l-konvenut rispettivament se jkollhom l-opportunità li jikkontestaw il-pożizzjonijiet ta' xulxin dwar dan il-punt fil-proċedura. Id-deċiżjoni tal-qorti dwar din il-kwistjoni mhijiex deċiżjoni dwar il-merti tat-talba jew kontrotalba imma deċiżjoni dwar jekk it-talba hijiex fil-kamp ta' applikazzjoni tal-proċedura[32]. Ir-Regolament, fl-Artikolu 5(5) u 5(7), jipprovdi li d-deċiżjoni tal-qorti dwar dan il-punt ma tistax tiġi kkontestata bħala kwistjoni separata.

4.5. Il-kontrotalba

Jekk il-konvenut jiddikjara kontrotalba allura, kif previst fl-Artikolu 5(7), id-dispożizzjonijiet kollha tar-Regolament, speċifikament l-Artikoli 4, u 5(3) sa 5(5) kif ukoll l-Artikolu 2, japplikaw għall-kontrotalba kif ukoll għat-talba prinċipali. Dan ifisser li l-kontrotalba trid tkun fl-ambitu tar-Regolament, u d-dispożizzjonijiet dwar il-bidu tal-proċedura japplikaw ukoll għall-kontrotalba[33]. Il-punti addizzjonali li ġejjin japplikaw fir-rigward tal-kontrotalba:

- il-qorti għandha tinnotifika l-kontrotalba u d-dokumenti ta' sostenn lill-applikant fi żmien 14-il jum minn meta tirċeviha;
- l-applikant għandu jwieġeb fi żmien 30 jum min-notifika;
- jekk il-valur tal-kontrotalba jkun ogħla mil-limitu finanzjarju għall-ESCP, il-każ kollu, jiġifieri kemm it-talba kif ukoll il-kontrotalba, joħroġ mill-ESCP u jiġi ttrattat skont il-proċeduri rilevanti fl-Istat

(32) Ara wkoll il-paragrafu 4.1.2 hawn fuq dwar x'jiġri meta t-talba jew il-kontrotalba taqa' barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-ESCP.

(33) Ara, f'dan ir-rigward, il-Kapitolu Tlieta ta' din il-gwida li għaliha għandha ssir referenza.

Membru tal-qorti invokata kemm jekk f'dik il-qorti jew qorti oħra li hija kompetenti skont il-liġi nazzjonali.

NB: It-talba u l-kontrotalba għandhom jiġu ttrattati bħala talbiet separati għall-iskop tal-valutazzjoni tagħhom. Għal darb'oħra dan jirriżulta mill-fatt li l-Artikolu 2 huwa applikat għall-kontrotalba mill-Artikolu 5(7). Isegwi wkoll li mhuwiex il-każ li l-valur kumulattiv tat-talba u l-kontrotalba għandu jkun fil-limitu finanzjarju biex il-każ ikompli taħt l-ESCP; għalhekk il-qorti mhijiex intitolata li tħares lil hinn mill-valuri rispettivi tat-talba u kontrotalba fit-teħid ta' dik id-deċiżjoni.

4.6. Perjodi ta' żmien

Ta' min jinnota li hemm skali ta' żmien fissi applikati għall-istadji kollha tal-ESCP, u huwa partikolarment importanti li dawn jiġu segwiti fil-bidu u meta l-qorti tibda tikkunsidra l-kwistjonijiet. B'mod partikolari, il-perjodi ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu 5 huma kritiċi biex tinkiseb proċedura mgħaġġla partikolarment dawk fir-rigward tan-notifika tad-dokumenti u għat-tweġibiet mill-konvenut u l-Applikant skont kif qed tiżviluppa t-talba. Skont l-Artikolu 14(2), il-qorti għandha s-setgħa li tirrilassa l-limiti ta' żmien stabbiliti għall-konvenut biex jissottometti tweġiba għat-talba – skont l-Artikolu 5(3) – u għall-applikant biex jissottometti tweġiba għall-kontrotalba – skont l-Artikolu 5(6) iżda biss f'ċirkostanzi eċċezzjonali.

4.7. Lingwa

Wieħed irid iżomm f'moħħu li r-regoli rigward il-lingwa li għandha tintuża għall-proċedimenti tal-ESCP huma l-istess għat-tweġiba mill-konvenut, il-kontrotalba u kwalunkwe tweġiba għaliha, kif ukoll id-deskrizzjoni ta' kwalunkwe dokumenti li jappoġġaw il-kontrotalba, kif inhuma għat-talba prinċipali; hemm referenza għall-paragrafu 3.7 hawn fuq f'dan ir-rigward.

5

KAPITLU ĦAMSA

L-istabbiliment tal-fatti

5.1. Id-dmir tal-qorti fir-rigward ta' kwistjonijiet ikkontestati

5.1.1. Il-qorti tieħu l-inizjattiva biex tistabbilixxi l-fatti

Il-qorti għandha d-dmir primarju li tistabbilixxi kwalunkwe fatti fit-tilwima f'talba jew kontrotalba taħt l-ESCP. Dan għaliex skont l-artikoli rilevanti tar-Regolament – l-Artikoli 4(4), 7(1) u 9(1) – id-dmir huwa fuq il-qorti li tagħmel dan u li tieħu l-inizjattiva biex tindika lill-partijiet x'informazzjoni teħtieġ il-qorti mingħandhom sabiex tkun tista' tasal għal deċiżjoni dwar kwistjonijiet ta' tilwim. B'dan il-mod l-immaniġġjar u l-kontroll tal-proċedura hija mal-qorti u l-intenzjoni hija li l-qorti b'hekk tiżgura li l-għanijiet tar-Regolament li l-proċedura tkun rapida, sempliċi u relattivament inqas għalja, jintlaħqu.

5.1.2. Il-qorti għandha tispeċifika l-mezzi tat-teħid u n-natura tal-provi

L-Artikolu 9 jistipula li l-qorti għandha tispeċifika l-mezzi biex tieħu x-xiehda, li għandha tuża l-aktar metodu sempliċi u tal-inqas piż possibbli biex tieħu x-xhieda, u tisma' xhieda orali u provi minn xhieda esperti biss jekk ikun meħtieġ li tagħmel hekk biex tkun tista' tagħti sentenza. Fl-evalwazzjoni ta' din il-kwistjoni, il-qorti trid iżżomm f'moħħha x'jistgħu jkunu l-ispejjeż ta' tali evidenza, dan fl-isfond tal-politika, stabbilita inter alia fl-Artikoli 1 u 16 u l-Premessa (29), li l-ESCP għandha timmira li tnaqqas l-ispejjeż għall-insegwiment ta' talbiet transkonfinali ta' valur baxx. Huwa provdut mill-Artikolu 5(1) li l-proċedura għandha tkun bil-miktub. Skont l-Artikolu 5(1)(a), seduta orali għandha ssir biss jekk ma jkunx possibbli li tingħata s-sentenza fuq il-bażi tal-evidenza jew jekk parti titlob hekk (ara l-paragrafu 5(3) ta' din il-gwida f'aktar dettall).

5.2. Informazzjoni addizzjonali mingħand l-applikant u l-konvenut

Kif innutat aktar kmieni f'din il-gwida fil-paragrafu 4.1, u kif ipprovdut fl-Artikoli 4(4) u 5(7), malli tirċievi l-Formola tat-Talba jew kontrotalba, il-qorti tista' titlob lill-partijiet biex jipprovdu informazzjoni ulterjuri jekk tikkonsidra li dan ikun meħtieġ. Minħabba li d-dmir huwa impost fuq il-qorti li tistabbilixxi l-fatti u li tiddetermina kwistjonijiet fir-rigward tat-talba, l-Artikolu 7(1)(a) jippermetti wkoll li l-qorti titlob aktar dettalji dwar it-talba ladarba tkun waslet tweġiba rigward it-talba jew kontrotalba wara n-notifika. Il-qorti tistabbilixxi limitu ta' żmien li fih l-informazzjoni għandha tiġi pprovduta u, kif ipprovdut mill-Artikolu 14(2), dak il-limitu ta' żmien jista' jiġi estiż ukoll f'ċirkostanzi eċċezzjonali. Skont l-Artikolu 7(3), kif moqri mal-Artikolu 14(1), il-qorti għandha tinforma lill-parti li lilha ssir it-talba dwar x'se jkunu l-konsegwenzi jekk il-limitu ta' żmien ma jiġix imħares, u dawn jistgħu jinkludu konklużjoni kontra dik il-parti jew caħda tat-talba. Dawn id-dispożizzjonijiet kollha huma maħsuba biex isaħħu r-rwol tal-qorti fil-ġestjoni tal-każ sabiex tasal għal deċiżjoni malajr.

5.3. Il-qorti tiddeċiedi li tagħmel seduta

5.3.1. Il-Qorti għandha żżomm seduta jekk ikun hemm bżonn biss

Kif innutat qabel, hija l-qorti li għandha tiddeċiedi jekk għandhiex ikollha seduta biex tiddetermina l-fatti. Dan isegwi l-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 5(1) li l-ESCP għandha tkun proċedura bil-miktub. Il-premessa (9) tar-Regolament oriġinali tgħid li l-qorti għandha tirrispetta d-dritt għal proċess ġust u l-proċess kontradittorju, iżda smigħ għandu jitqies bħala l-eċċezzjoni fid-dawl tal-għanijiet tal-ESCP biex tipprovdi proċedura mgħaġġla u bi prezz baxx. Skont l-Artikolu 5(1)(a), il-qorti għandha tagħmel seduta orali biss meta ma jkunx possibbli li tingħata d-deċiżjoni fuq il-bażi tal-materjali bil-miktub jew jekk parti titlob hekk u l-qorti taqbel. Il-qorti għandha, fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħha skont din id-dispożizzjoni u fl-applikazzjoni tal-prinċipju ġenerali li l-ESCP għandha titqies bħala proċedura fuq il-karta fejn is-smigħ huwa eċċezzjonali, tiddeċiedi jekk għandhiex issir seduta jew le skont il-każ u tikkunsidra l-evidenza bil-miktub. Jekk ikun meħtieġ smigħ orali, dan għandu fil-prinċipju jsir permezz ta' teknoloġija xierqa tal-komunikazzjoni mill-bogħod skont l-Artikolu 8 (ara l-paragrafu 5.5 għal aktar dettalji).

5.3.2. Il-Qorti tista' tirrifjuta li tagħmel seduta

Il-Formola tat-Talba tinforma lill-applikant li l-ESCP hija proċedura bil-miktub u tipprovdi informazzjoni dwar kif titlob smigħ orali (parti 9). Il-mistoqsija 9.1 tistaqsi jekk l-applikant iridx li tinżamm seduta orali, u jekk iva, biex jindika r-raġunijiet. Il-Formola ta' Tweġiba, Parti 3, tistaqsi lill-konvenut l-istess mistoqsija. Il-qorti tista' tirrifjuta t-talba jekk tikkunsidra li, li fid-dawl taċ-ċirkostanzi tal-każ, seduta orali mhix meħtieġa għat-tmexxija ġusta tal-proċedimenti (l-Artikolu 5(1)(a)). Jekk il-qorti tirrifjuta talba għal smigħ orali, hija għandha tagħti r-raġunijiet tagħha bil-miktub, iżda kif din id-dispożizzjoni tagħmilha ċara d-deċiżjoni dwar ir-rifjut ma tistax tkun is-suġġett ta' appell jew reviżjoni separata.

5.4. Teħid ta' evidenza

L-Artikolu 9(1) ma jħalli l-ebda dubju li hija l-qorti li għandha tiddeċiedi b'liema mezzi se jittieħdu l-provi kif ukoll il-limitu tal-evidenza neċessarja biex din tasal għal sentenza. L-Artikolu 9(2) jipprovdi li l-qorti tista' taċċetta stqarrijiet bil-miktub minn xhieda, esperti u partijiet. Evidenza esperta jew xhieda orali jistgħu jittieħdu biss jekk ma jkunx possibbli li tingħata s-sentenza fuq il-bażi ta' evidenza oħra, skont l-Artikolu 9(4). Is-smigħ tal-persuni għandu jsir skont il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 8, li jirreferu għall-użu ta' teknoloġija xierqa ta' komunikazzjoni mill-bogħod (ara l-paragrafu 5.5). Meta l-evidenza trid tittieħed minn Stat Membru ieħor, il-qorti jkollha tikkunsidra li tuża l-proċeduri stabbiliti taħt ir-regoli

rilevanti tal-UE u partikolarment dawk stabbiliti fir-Regolament dwar it-Teħid ta' Xhieda f'Materji Ċivili u Kummerċjali (Regolament dwar l-Evidenza)[34].

5.5. L-użu tal-ICT f'seduti orali u fit-teħid tal-evidenza

L-użu tal-ICT fil-qrati sar importanti ħafna u dan huwa rifless ukoll fl-ESCP (emendata). Billi l-użu attwali jiddependi fuq it-teknoloġija disponibbli fil-qorti li quddiemha tressqet il-kawża, l-użu tal-ICT matul il-proċedura mhuwiex obbligatorju. Skont l-Artikolu 8(1), għandha ssir seduta orali li tagħmel użu minn kwalunkwe komunikazzjoni mill-bogħod xierqa. Dan jinkludi vidjokonferenza jew telekonferenza, disponibbli għall-qorti tat-tribunal, sakemm l-użu ta' tali teknoloġija ma jkunx xieraq għat-tmexxija ġusta tal-proċedimenti minħabba ċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ. Ir-Regolament tal-Provi japplika fejn il-persuna li għandha tinstema' tkun domiċiljata jew abitwalment residenti fi Stat Membru li mhux l-Istat Membru tal-qorti invokata, inklużi l-arranġamenti għall-komunikazzjoni xierqa mill-bogħod. Parti mħarrka biex tkun fiżikament preżenti tista' titlob l-użu ta' komunikazzjoni mill-bogħod fuq il-bażi li l-arranġamenti biex tkun fiżikament preżenti huma – partikolarment fid-dawl tal-ispejjeż – sproporzjonati għat-talba, sakemm it-teknoloġija tkun disponibbli fil-qorti (l-Artikolu 8(2)). Parti mħarrka biex tattendi smigħ orali permezz tat-teknoloġija tal-komunikazzjoni mill-bogħod tista' titlob li tkun fiżikament preżenti permezz tal-Parti 9.2 tal-Formola tat-Talba, u l-Parti 4 tal-Formola tat-Tweġiba. Il-formoli għandhom jipprovdu informazzjoni lill-partijiet li l-irkupru tal-ispejjeż huwa soġġett għall-kundizzjonijiet tal-Artikolu 16 (ara l-paragrafu 3.4). Id-deċiżjoni tal-qorti dwar jekk għandhiex issir seduta orali u jekk iva jekk permezz ta' vidjokonferenza jew teknoloġija oħra jew mill-parti li tkun fiżikament preżenti ma tistax tiġi kkontestata separatament minn kontestazzjoni għas-sentenza nnifisha (l-Artikolu 8(4)).

L-istess dispożizzjonijiet japplikaw għal smigħ orali ta' xhud, skont l-Artikolu 9(3) (ara l-paragrafu 5.4).

5.6. Ir-rwol tal-qorti

5.6.1. Il-qorti tiddetermina l-proċedura

L-għanijiet ċentrali tal-ESCP kif stabbiliti fl-Artikolu 1 tar-Regolament huma li jħaffu, jissimplifikaw u jnaqqsu l-ispejjeż tal-litigazzjoni li jikkonċernaw talbiet żgħar f'każijiet transkonfinali fl-UE u meta jagħmlu hekk biex jiffaċilitaw l-aċċess għall-ġustizzja[35]. Fit-twettiq ta' dawn l-għanijiet, il-qrati jingħataw rwol ewlieni biex jieħdu l-inizjattiva biex jikkontrollaw u jiddeterminaw il-proċedura li għandha tiġi segwita fl-ESCP u biex japplikaw

(34) Ir-Regolament Nru 1206/2001.

(35) Ara wkoll il-Premessi (5), (7) u (8).

il-liġi tal-proċedura nazzjonali kif xieraq. Apparti milli tiddetermina l-firxa tal-evidenza u l-mezzi li bihom għandha tittieħed, il-qorti ġeneralment għandha tamministra l-proċedura skont il-prinċipji tal-proċess kontradittorju u d-dritt għal proċess ġust tal-każ. Barra minn hekk, skont l-Artikolu 12(3) il-qorti titqiegħed taħt dmir kull meta jkun xieraq li tfittex soluzzjoni bejn il-partijiet u dan id-dmir mhux limitat għas-smigħ orali iżda jestendi matul il-proċedimenti fuq talbiet u kontrotalbiet (ara wkoll il-paragrafu 3.8).

5.6.2. Il-qorti tinforma lill-partijiet dwar kwistjonijiet proċedurali

L-obbligu tal-qorti li tikkontrolla u tiddetermina l-proċedura fl-ESCP huwa msaħħaħ bl-Artikolu 12(2) li bih il-qorti għandha wkoll l-obbligu li tappoġġja lill-partijiet fir-rigward ta' kwistjonijiet proċedurali billi tinfurmahom dwar mistoqsijiet proċedurali, u jirriżulta mill-Premessa (9) li l-qorti meta tagħmel hekk għandha tkun imparzjali bejn il-partijiet sabiex tiġi żgurata l-ġustizzja tal-proċedura. L-obbligu li l-partijiet jiġu infurmati dwar kwistjonijiet proċedurali jista' jitwettaq b'diversi modi skont il-proċeduri nazzjonali. Pereżempju din tista' tinkiseb bil-fomm waqt il-proċedimenti jew permezz ta' komunikazzjoni elettronika bħall-posta elettronika jew telekonferenza jew b'tali mod ieħor li jista' jkun permess mil-liġi nazzjonali [36]. L-Artikolu 12(1) jipprovdi li mhuwiex meħtieġ li l-partijiet jagħmlu evalwazzjoni legali tat-talba biex b'hekk iħallu dan il-kompitu lill-qorti. Din id-dispożizzjoni hija ta' importanza partikolari fin-nuqqas ta' avukat jew professjonist ieħor li jaġixxi bħala rappreżentant (l-Artikolu 12). Għall-finijiet tal-ESCP, qorti jew tribunal għandha tinkludi mill-inqas persuna waħda kkwalifikata biex isservi bħala mħallef skont il-liġi tal-Istat Membru tal-qorti fejn tkun qiegħda tipproċedi t-talba [37].

5.7. Skadenzi

Fi żmien 30 jum minn meta tirċievi t-tweġiba mill-konvenut għat-talba, jew mill-applikant għall-kontrotalba, il-qorti għandha tiddeċiedi jekk għandhiex tieħu x-xhieda, jew tlaqqa' lill-partijiet għal smigħ orali ladarba tiddeċiedi dan għandu jseħħ. Waqt li żżomm f'moħħha li l-veloċità hija importanti, il-qorti għandha żżomm is-smigħ fi żmien 30 jum minn meta tħarrek il-partijiet. Kif innutat qabel fil-paragrafu 5.2, l-Artikolu 14(2) jipprovdi li ċerti limiti ta' żmien jistgħu jiġu estiżi iżda biss f'ċirkostanzi eċċezzjonali u dan japplika wkoll għall-perjodi ta' 30 jum stabbiliti fl-Artikolu 7. Madankollu, peress li l-intenzjoni hija li l-passi kollha tal-ESCP għandhom jittieħdu malajr kemm jista' jkun u minħabba li dak il-limitu ta' żmien huwa ddikjarat bħala massimu, jista' jkun possibbli għall-qorti li tiffissa limitu ta' żmien iqsar minn 30 jum [38].

(36) Ara l-Premessa (22).

(37) Ara l-Premessa (27).

(38) Ara ġeneralment, fir-rigward tad-dmir tal-qorti li tħaffef il-proċedimenti, Premessa (23).

6

KAPITLU SITTA

Is-sentenza

6.1. Ħruġ tas-sentenza

Sentenza f'talba taħt l-ESCP tinħareġ f'wieħed mill-punti li ġejjin:

6.1.1. Sentenza fil-kontumaċja – ġenerali

Jekk il-konvenut ma jwieġebx it-talba fi żmien 30 jum min-notifika tal-Formola tat-Talba u l-Formola tat-Tweġiba, Formola C, il-qorti għandha toħroġ is-sentenza. Ukoll, jekk il-qorti talbet rettifika tat-talba, informazzjoni addizzjonali jew aktar dettalji, u l-parti li lilha saret it-talba ma tirrispondix fil-limitu taż-żmien stabbilit, il-qorti tista' tagħti sentenza favur il-parti l-oħra. Jekk il-qorti stess stabbiliet limitu ta' żmien għal kwalunkwe wieħed minn dawn l-għanijiet, għandha tinforma lill-parti konċernata bil-konsegwenzi talli ma tikkonformax magħha, inkluża l-possibbiltà li sentenza tista' tingħata kontra dik il-parti fiċ-ċirkostanzi.

6.1.2. Sentenza fil-kontumaċja – kontrotalba

Bħal fil-każ tat-talba prinċipali jekk l-applikant ma jirrispondix fil-perjodu ta' 30 jum min-notifika tal-kontrotalba l-qorti tista' tagħti sentenza dwar il-kontrotalba. F'sitwazzjoni bħal din, għandu jiġi preżunt li l-applikant jixtieq isegwi t-talba prinċipali, għalhekk f'dik is-sitwazzjoni l-qorti ma tistax tiċħad it-talba sakemm ma talbitx aktar informazzjoni mingħand l-attur wara li rċeviet ir-risposta għat-talba. Il-qorti mbagħad ikollha tiddetermina, bejn il-partijiet, x'inhu l-aktar metodu ġust ta' proċedura inkluż li tiddeċiedi li tfittex informazzjoni jew provi addizzjonali taħt l-Artikolu 7(1)(a) jew torganizza smigħ.

6.2. Sentenza wara li tkun irċeviet l-informazzjoni kollha inkluż wara li tieħu x-xhieda

6.2.1. Fejn ma jsir l-ebda smigħ

Jekk il-qorti tiddeċiedi li tasal għal deċiżjoni dwar is-sustanza tal-każ mingħajr ma żżomm smigħ jew wara li tirċievi t-tweġiba tal-konvenut għat-talba, jekk ikun hemm, jew li tkun talbet aktar informazzjoni f'limitu ta' żmien speċifiku u tkun irċeviet dik l-informazzjoni, il-qorti għandha toħroġ is-sentenza fi żmien 30 jum minn meta tirċievi dik l-informazzjoni. Barra minn hekk, jekk il-qorti tkun ħadet evidenza kif meħtieġ biex tagħti s-sentenza imma mingħajr ma żżomm seduta, hija għandha toħroġ is-sentenza fil-perjodu ta' 30 jum minn meta tkun għamlet hekk.

6.2.2. Wara seduta

Jekk il-qorti żżomm seduta orali, hija għandha toħroġ is-sentenza fi żmien 30 jum mid-data tas-seduta. Huwa impliċitu li l-qorti tkun irċeviet l-informazzjoni u l-evidenza kollha meħtieġa biex tasal għal deċiżjoni dwar is-sustanza tat-talba jew, jekk hemm waħda, kontrotalba mill-għeluq tas-seduta, u m'hemm l-ebda dispożizzjoni għall-qorti li

tfittex kwalunkwe informazzjoni jew evidenza oħra mill-partijiet ladarba titlesta s-seduta. Skont l-Artikolu 14(3), il-limitu ta' żmien ta' 30 jum jista' jiġi estiż iżda biss jekk f'ċirkostanzi eċċezzjonali l-qorti ma tkunx tista' toħroġ is-sentenza fil-perjodu ta' 30 jum speċifikat fir-Regolament u f'sitwazzjoni eċċezzjonali bħal din il-qorti għandha tieħu l-passi kollha meħtieġa biex taqta' s-sentenza mill-aktar fis possibbli. Sabiex tħaffef il-kwistjonijiet, il-qorti tista' ovvjament taqta' s-sentenza qabel 30 jum jekk tkun lesta li tagħmel hekk.

6.3. Il-forma, il-kontenut u n-notifika tas-sentenza

6.3.1. Sentenza għandha tkun bil-miktub għan-notifika lill-partijiet

Għalkemm ir-Regolament ma jispeċifikax li s-sentenza għandha tkun bil-miktub, u s-sistemi legali tal-Istati Membri jistgħu jvarjaw dwar jekk ġudizzju bil-miktub huwiex meħtieġ jew le għal talbiet żgħar, huwa impliċitu mill-fatt li s-sentenza f'Talba Żgħira Ewropea għandha tiġi nnotifikata lill-partijiet li għandha tkun bil-miktub. Inkella ma hemm l-ebda forma u kontenut partikolari tas-sentenza speċifikata fir-Regolament u, wara l-Artikolu 19, dawn għalhekk jiġu ddeterminati mil-liġi tal-Istat Membru fejn tinsab il-qorti li tisma' t-talba.

6.3.2. Lingwa tas-sentenza għan-notifika

Għalkemm ir-Regolament jippreskrivi forma ta' Ċertifikat li għandu jinħareġ mill-qorti fuq talba ta' waħda mill-partijiet għall-iskopijiet ta' rikonoxximent u eżekuzzjoni [39], is-sentenza hija separata. Ir-Regolament ma jispeċifikax li s-sentenza għandha tinkiteb b'lingwa oħra għajr il-lingwa tal-qorti li toħroġha billi s-sentenza għandha tiġi notifikata lill-partijiet, madankollu, ikun meħtieġ li l-verżjoni lingwistika xierqa tkun disponibbli għan-notifika sabiex tissodisfa t-termini tal-liġi rilevanti tal-UE dwar is-suġġett [40]. Fejn it-test tas-sentenza jrid jiġi tradott sabiex ir-rekwiżiti għan-notifika jiġu sodisfatti, huwa probabbli, soġġett għad-dispożizzjonijiet tal-liġi proċedurali rilevanti, li l-ispejjeż biex isir dan jaqgħu fl-ewwel istanza fuq il-persuna li għandha d-dritt tas-sentenza u fl-interessi tagħha, hija li s-sentenza għandha tiġi implimentata. Dan jista' jkun irkuprat mid-debitur tas-sentenza bħala parti mill-ispejjeż tal-proċedimenti.

6.3.3. Sentenza mogħtija lill-partijiet

Ladarba s-sentenza tkun inħarġet, l-Artikolu 7(2) jipprovdi li din għandha tiġi notifikata lill-partijiet permezz ta' wieħed mill-metodi ta' servizz speċifikati fir-Regolament dwar liema ara l-Artikolu 13 u l-paragrafu 4.2.3.

(39) Ara l-paragrafu 8.3 hawn taħt fir-rigward taċ-ċertifikat u l-Kapitolu 8 ġeneralment fir-rigward tar-rikonoxximent u l-infurzar.

(40) Ara l-paragrafu hawn fuq 4.2.3 u l-Premessa (19).

6.4. Spejjeż

Is-sentenza jkun fiha ordni għall-ħlas tal-ispejjeż. Wieħed mill-għanijiet ewlenin tal-ESCP huwa li l-ispejjeż jinżammu għall-minimu, kif inhu ċar mit-termini tal-Artikolu 1 u l-Premessa (29), u għalhekk l-Artikolu 16 jipprovdi li l-ispejjeż m'għandhomx jingħataw jekk ikunu mġarrba bla bżonn jew ikunu sproporzjonati għat-talba. Dan huwa partikolarment importanti jekk il-parti li tirnexxi tkun irrappreżentata minn avukat jew professjonist legali ieħor peress li l-ispejjeż ta' tali rappreżentazzjoni għandhom jingħataw fis-sentenza biss jekk huma proporzjonati għall-valur tat-talba u kien hemm bżonn li jsiru. Soġġett għal dak il-prinċipju, ir-regola li għandha tiġi applikata skont l-Artikolu 16 tar-Regolament hija li l-parti li titlef il-Każ għandha tiġi ordnata fis-sentenza biex tħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti u dawn għandhom jiġu stabbiliti skont il-liġi nazzjonali rilevanti. Ara wkoll il-paragrafu 2.4.2 ta' din il-gwida.

7

KAPITLU SEBGĦA

Reviżjoni u appell

7.1. Reviżjoni taħt il-Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar

Fl-Artikolu 18 tar-Regolament, hemm dispożizzjoni għal reviżjoni ta' sentenza maħruġa taħt l-ESCP. Dan huwa disponibbli meta s-sentenza tingħata kontra l-konvenut favur l-applikant, jew fejn il-konvenut iddikjara kontrotalba, u l-qorti tkun tat sentenza kontra l-applikant.

7.1.1. Raġunijiet għal reviżjoni

Il-konvenut li ma deherx għandu jkun intitolat li japplika għal reviżjoni tas-sentenza – permezz tal-proċedura disponibbli taħt il-liġi nazzjonali – quddiem il-qorti kompetenti fl-Istat Membru fejn ingħatat is-sentenza, fejn il-konvenut

- ma ġiex notifikat bil-Formola tat-Talba, jew, fil-każ ta' smigħ orali, ma ġiex imħarrek għal dak is-smigħ fi żmien biżżejjed u b'tali mod li jippermettilu jagħmel arranġamenti għad-difiża tiegħu, jew
- kien impedit milli jikkonteta t-talba minħabba *force majeure* jew minħabba ċirkostanzi straordinarji bl-ebda nuqqas min-naħa tiegħu

sakemm fi kwalunkwe każ ma naqsux li jikkontestaw is-sentenza meta kien possibli li jagħmlu hekk permezz tal-appell disponibbli jew il-proċeduri ta' reviżjoni taħt il-liġi nazzjonali.

Ir-reviżjoni għandha ssir applikazzjoni għaliha fi żmien 30 jum, li jibdew mill-ġurnata li l-konvenut kien effettivament familjari mal-kontenut tas-sentenza u kien kapaċi jirreaġixxi, mhux aktar tard mid-data tal-miżuri ta' infurzar li jkollha bħala effett li ma jkunx jista' jiddisponi mill-proprjetà tiegħu kollha jew minn parti minnha. L-ebda estensjoni ma tista' tingħata (l-Artikolu 18(2)).

NB: Reviżjoni taħt l-Artikolu 18 tas-sentenza mogħtija fl-ESCP tista' sseħħ biss fl-Istat Membru li fih inħarġet is-sentenza irrispettivament minn fejn għandha tiġi eżegwita s-sentenza.

Fir-rigward tad-dispożizzjoni ta' reviżjoni stabbilita fl-Artikolu 20 EOP, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet fil-każ C 119/13, *eco cosmetics*, (ECLI:EU:C:2014:2144) li f'każ li fih ir-rekwiżiti tas-servizz tal-Artikoli 13-15 EOP ma ġewx osservati, l-Artikolu 20 ma japplikax, u eventwalment rimedju nazzjonali jkollu jsolvi l-kwistjoni. Din id-deċiżjoni tista' wkoll tkun ta' rilevanza għall-interpretazzjoni tal-Artikolu 18 tar-Regolament ESCP.

7.1.2. Eżitu ta' Reviżjoni

Jekk ir-reviżjoni tiġi milqugħa abbażi ta' waħda mir-raġunijiet stabbiliti fir-Regolament, is-sentenza riveduta għandha tkun nulla u bla effett. Il-konvenut ma jitlifx il-benefiċċju ta' xi regoli nazzjonali applikabbli dwar l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni jew perjodi ta' limitazzjoni. Meta r-reviżjoni tiġi miċħuda s-sentenza tibqa' fis-seħħ (l-Artikolu 18(3)).

7.2. Appell

Skont l-Artikolu 17, il-kwistjoni dwar jekk appell kontra s-sentenza huwiex disponibbli jew le fl-Istat Membru fejn tinħareġ is-sentenza hija kwistjoni rregolata mil-liġi nazzjonali tal-Istati Membri. Jekk ikun hemm appell disponibbli, l-istess regoli li japplikw għall-ispejjeż japplikaw għall-appell bħalma japplikaw għall-proċedimenti oriġinali fit-talba. L-informazzjoni dwar jekk appell huwiex disponibbli u jekk iva liema qorti hija kompetenti hija disponibbli fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

7.3. Rappreżentanza legali f'Reviżjoni u Appell

Id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 10 dwar ir-rappreżentanza legali japplikaw għall-proċeduri għal reviżjoni taħt l-Artikolu 18 hekk kif jgħoddu għall-proċedimenti oriġinali dwar it-talba prinċipali u kwalunkwe kontrotalba sabiex ma jkunx meħtieġ li l-partijiet ikollhom rappreżentanza legali għal dawn il-proċedimenti. Qed jiġi eżaminat jekk din hijiex ukoll il-pożizzjoni fir-rigward ta' appell kontra sentenza taħt l-ESCP skont il-liġi tal-proċedura nazzjonali. Dan huwa partikolarment sinifikanti fir-rigward tal-għoti tal-ispejjeż peress li, fil-każ tal-appelli, bis-saħħa tal-Artikolu 17(2), ir-reġim tal-ispejjeż skont l-Artikolu 16 huwa applikat għal kwalunkwe appell kif inhu applikat għall-proċedimenti oriġinali. Bl-istess mod, l-Artikolu 16 japplika għal proċedimenti għal reviżjoni taħt l-Artikolu 18. F'dan ir-rigward, it-termini tal-Premessa (29) għandhom jiġu mfakkra fis-sens li kwalunkwe spejjeż mogħtija kontra appellant li ma rnexxiex għandhom ikunu proporzjonati mal-valur tat-talba jew neċessarjament imġarrba inklużi dawk li jirriżultaw mill-fatt li l-parti l-oħra kienet rappreżentata minn avukat[41].

(41) Ara wkoll il-paragrafu 9.1.2.

8

KAPITLU TMIENJA

Rikonoxximent u Infurzar

8.1. Rikonoxximent u Infurzar – Prinċipji Ġenerali

8.1.1. It-Tneħħija tal-Exequatur

Sentenza f'talba jew kontrotalba taħt l-ESCP li hija eżegwibbli fl-Istat Membru li fih tkun ingħatat hija ugwalment infurzabbli fi kwalunkwe Stat Membru ieħor. Bis-saħħa tal-Artikolu 20(1), m'hemmx il-ħtieġa li tinkiseb dikjarazzjoni ta' eżegwibbiltà fl-Istat Membru tal-infurzar u m'hemm l-ebda possibbiltà li jiġi oppost ir-rikonoxximent tas-sentenza tal-ESCP[42]. Fi kwalunkwe każ, mhijiex permessa l-ebda reviżjoni dwar is-sustanza fl-Istat Membru tal-infurzar. Is-sentenza għandha tkun infurzabbli minkejja l-possibbiltà ta' appell[43]. Wieħed għandu jiftakar, madankollu, li persuna li tixtieq tinforza sentenza mogħtija minn qorti taħt l-ESCP għandha l-għażla li tuża l-proċeduri taħt ir-Regolament Brussell I (riformulazzjoni).

L-Artikolu 20(2) jipprovdi li fuq talba ta' waħda mill-partijiet, il-qorti jew it-tribunal għandu joħroġ ċertifikat ta' ġudizzju permezz tal-Formola standard D (Anness IV) mingħajr spejjeż żejda. Fuq talba, il-qorti jew it-tribunal għandu jipprovdi lil dik il-parti biċ-ċertifikat fi kwalunkwe lingwa uffiċjali oħra tal-istituzzjonijiet tal-Unjoni billi tagħmel użu mill-formola standard dinamika multilingwi disponibbli fuq il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika. Il-qorti mhix obbligata li tipprovdi traduzzjoni u/jew traslitterazzjoni tat-test imdaħħal fl-oqsma ta' test liberu ta' dak iċ-ċertifikat.

8.1.2. Proċedura ta' Infurzar - Liġi Applikabbli

Bis-saħħa tal-Artikolu 21, il-proċedura għall-infurzar hija rregolata mil-liġi tal-Istat Membru tal-eżekuzzjoni, soġġetta għad-dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar l-infurzar, u sentenza mogħtija taħt l-ESCP għandha tiġi infurzata bl-istess kundizzjonijiet bħal sentenza maħruġa fl-Istat Membru fejn jintalab l-infurzar.

8.2. Rekwiżiti tal-ESCP – proċedura ta' infurzar

Sabiex tibda l-proċess li jista' jwassal għall-infurzar tas-sentenza tal-ESCP skont ir-Regolament il-persuna li tfittex l-infurzar għandha tipprovdi kopja awtentika tas-sentenza u ċ-ċertifikat tas-sentenza msemmi fl-Artikolu 20(2) u, fejn meħtieġ, traduzzjoni skont il-liġi tal-Istat Membru tal-infurzar. L-Istati Membri għandhom jipprovdu informazzjoni dwar liema lingwi għajr il-lingwa(i) uffiċjali huma aċċettabbli (l-Artikolu 21a(1)). It-traduzzjoni tal-informazzjoni dwar is-sustanza ta' sentenza fiċ-ċertifikat tal-Artikolu 20(2) għandha ssir minn traduttur kwalifikat

(42) Ara wkoll il-Premessa (30).

(43) Ara l-Artikolu 15(1) u l-Premessa (25).

(l-Artikolu 21a(2)). Informazzjoni dwar liema lingwi huma aċċettati għall-iskop tal-infurzar hija disponibbli fuq il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettronika.

Il-parti li qed titlob l-infurzar mhijiex meħtieġa li jkollha rappreżentant awtorizzat jew indirizz postali fl-Istat Membru tal-infurzar apparti minn kwalunkwe aġent inkarigat minn dik il-parti għall-proċess attwali tal-infurzar (l-Artikolu 21(3)). Barra minn hekk, mhuwiex neċessarju li dik il-parti tipproduċi fl-Istat Membru tal-eżekuzzjoni kwalunkwe garanzija, bond jew depożitu ieħor qabel ma tkun tista' titwettaq l-eżekuzzjoni (l-Artikolu 21(4)).

8.3. L-użu taċ-ċertifikat tal-ġudizzju

8.3.1. Formola D

Il-Formola taċ-ċertifikat ta' Sentenza, Formola D, hija preskritta fl-Anness IV tar-Regolament. Dan iċ-ċertifikat għandu jinħareġ mill-qorti li tat is-sentenza taħt l-ESCP fuq talba ta' waħda mill-partijiet. Talba bħal din tista' ssir fil-bidu tal-proċedura, li għaliha hemm spazju provdut fil-paragrafu 9 tal-Formola tat-Talba, Formola A u, għalkemm din mhix speċifikata espressament fir-Regolament, fi kwalunkwe stadju wara li tkun inħarġet is-sentenza. Huwa mixtieq li l-persuna li tfittex li tinforza sentenza taħt l-ESCP tantiċipa l-ħtieġa taċ-ċertifikat u għalhekk titlob lill-qorti kemm jista' jkun malajr biex toħroġha. Barra minn hekk, jeħtieġ li tingħata attenzjoni mill-qorti fit-tlestija taċ-ċertifikat minħabba li dak huwa d-dokument li fuqu tkun ibbażata l-eżekuzzjoni. B'mod partikolari, huwa importanti li l-informazzjoni rilevanti kollha tiddaħħal biex tippermetti lill-uffiċjali tal-infurzar inkarigati bl-eżekuzzjoni attwali u oħrajn li jistgħu jkunu involuti bħall-persunal tal-bank, jgħidu fejn kont bankarju huwa mehmuż, biex jaraw u jifhmu t-termini tal-ordni, id-dettalji tal-persuna li kontriha saret u l-ammonti mogħtija fis-sentenza li l-ispazju kollu tagħhom huwa pprovdut fil-Formola D.

8.3.2. Il-lingwa taċ-ċertifikat

Jista' jkun meħtieġ ukoll li ċ-ċertifikat jiġi tradott fil-lingwa li hija l-lingwa xierqa fl-Istat Membru tal-infurzar. Kull Stat Membru għamel l-informazzjoni disponibbli dwar liema lingwi, għajr il-lingwa(i) uffiċjali, huma aċċettabbli għall-iskop tal-infurzar (ara l-Artikolu 21a). Din l-informazzjoni hija disponibbli fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku. Ara wkoll il-paragrafu 2.4.2 ta' din il-gwida.

8.4. Rifjut u limitazzjoni tal-infurzar

8.4.1. Rifjut ta' infurzar f'ċirkostanzi eċċezzjonali

Bis-saħħa tal-Artikolu 22, il-qorti fl-Istat Membru tal-eżekuzzjoni għandha tirrifjuta l-eżekuzzjoni tas-sentenza għar-raġuni li hija irrikonċiljabbli ma' sentenza preċedenti mogħtija fi kwalunkwe Stat Membru jew f'pajjiż terz sakemm:

- is-sentenza preċedenti kienet tinvolvi l-istess kawża ta' azzjoni u kienet bejn l-istess partijiet u tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa għar-rikonoxximent tagħha fl-Istat Membru tal-infurzar; u
- il-fatt tal-irrikonċiljabbiltà tas-sentenza mas-sentenza preċedenti ma kienx u ma setax jitqajjem bħala oġġezzjoni fil-proċedimenti tal-ESCP fl-Istat Membru fejn ingħatat.

8.4.2. Proċedura biex jiġi kkontestat l-infurzar

Ir-Regolament ma jipprovdix proċedura għal applikazzjoni lill-qorti biex tikkontesta l-infurzar tas-sentenza fuq il-bażi ta' irrikonċiljabilità, u din hija kwistjoni li għandha tkun regolata skont il-liġi proċedurali tal-Istat Membru kkonċernat. Bl-istess mod, normalment huwa wkoll possibbli għall-qorti f'dak l-Istat Membru taħt il-liġi nazzjonali li tirrifjuta jew twaqqaf l-eżekuzzjoni jekk u sal-punt li s-somom mogħtija fis-sentenza tal-ESCP ikunu tħallsu jew inkella s-sentenza tkun ġiet sodisfatta.

8.4.3. Waqfien jew limitazzjoni tal-infurzar

Bis-saħħa tal-Artikolu 23 fejn parti li kontriha l-infurzar ta' sentenza mogħtija taħt l-ESCP ikkontestat is-sentenza jew fejn tali sfida[44] għadha possibbli jew fejn parti applikat għal reviżjoni tas-sentenza taħt ir-Regolament, il-qorti jew awtorità kompetenti oħra fl-Istat Membru tal-infurzar, fuq applikazzjoni ta' dik il-parti, tista':

- tillimita l-proċeduri ta' infurzar għal miżuri protettivi, bħall-"iffriżar" ta' kont bankarju jew ta' pagi u salarji;
- tippermetti l-infurzar fuq il-kondizzjoni li tingħata garanzija li tiddetermina l-qorti; jew
- taħt ċirkostanzi eċċezzjonali, tissospendi l-proċeduri tal-infurzar, jiġifieri tissospendi proċedura ulterjuri għal perjodu speċifikat jew limitat.

8.5. Proċedura għall-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-ESCP

8.5.1. Passi għall-eżekuzzjoni

Il-kisba ta' sentenza u ċertifikat taħt l-ESCP hija l-ewwel pass lejn l-infurzar attwali tal-obbligu li fir-rigward tiegħu ngħatat is-sentenza. Sabiex jiġi żgurat it-twettiq tal-obbligu inkwistjoni, jeħtieġ li jittieħdu aktar passi biex jiġu żgurati l-pagamenti jew l-eżekuzzjoni fil-każ li l-persuna li kontriha tingħata s-sentenza ma tikkonformax b'mod volontarju mas-sentenza billi tagħmel il-ħlas jew tieħu jew tieqaf

[44] Il-kelma "kontestazzjoni" kif użata hawn għandha tinftiehem li tinkludi appell kontra s-sentenza, jekk tali appell huwa possibbli taħt il-liġi tal-Istat Membru fejn tinstab il-qorti u li tat is-sentenza, u kontestazzjoni fir-rigward tal-irrikonċiljabilità kif previst fl-Artikolu 22 tar-Regolament. Billi r-reviżjoni skont l-Artikolu 18 tar-Regolament hija espressament imsemmija fl-Artikolu 23, dik is-sitwazzjoni mhijiex miftiehma bħala li hija inkluża fit-tifsira ta' "kontestazzjoni" skont l-Artikolu 23.

mill-azzjoni kif ordnata mill-qorti fejn il-miżuri attwali ta' eżekuzzjoni tas-sentenza jsiru neċessarji.

8.5.2. Awtoritajiet u aġenziji tal-infurzar

Sabiex tiġi żgurata l-eżekuzzjoni tas-sentenza, huwa meħtieġ li jingħataw istruzzjonijiet lill-awtoritajiet jew l-aġenziji fl-Istat Membu tal-infurzar li huma kompetenti biex jieħdu miżuri ta' eżekuzzjoni. Dan jista' jinvolvi li jintbagħtu d-dokumenti u l-istruzzjonijiet lil qorti f'dawk l-Istati Membri, fejn l-eżekuzzjoni hija bbażata fuq il-qorti, jew inkella diretta lil aġenti tal-infurzar fejn jaċċettaw istruzzjonijiet diretti f'isem il-klijenti li jitolbu l-eżekuzzjoni ta' sentenzi. Dettalji tal-aġenti tal-infurzar fid-diversi Stati Membri u informazzjoni dwar l-eżekuzzjoni tas-sentenzi jistgħu jinstabu fuq is-siti web nazzjonali kif ukoll fuq il-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

8.5.3. Kwistjonijiet lingwistiċi - implikazzjonijiet prattiċi għall-infurzar

Parti li tfittex li tinforza sentenza għandha żżomm f'moħħha li l-kwistjoni tal-lingwa tista' tinqala' bħala rekwiżit prattiku kif ukoll ġudizzjarju. Pereżempju, jekk skont il-liġi nazzjonali applikabbli għall-infurzar ta' sentenzi għandhom jiġu notifikati d-dokumenti fi Stat Membru ieħor fuq il-konvenut li kontrih qed tintalab l-eżekuzzjoni għandhom japplikaw ir-rekwiżiti rilevanti għal-lingwa kif speċifikat fir-Regolament ESCP u fir-Regolament dwar is-Servizz. Barra minn hekk, ta' min jiftakar li l-qrati, l-aġenti tal-infurzar u oħrajn involuti fl-eżekuzzjoni għandhom jifhmu t-termini tas-sentenza u taċ-ċertifikat sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-eżekuzzjoni b'mod effettiv. Dan japplika wkoll għal dawk li jistgħu jkunu involuti bħala partijiet terzi bħal persuni fil-banek u detenturi oħra ta' proprjetà tal-persuna li kontra tagħha jkun imfittex l-eżekuzzjoni li fuqha tkun eżegwita s-sentenza.

8.6. Infurzar tal-ftehim tal-qorti

L-Artikolu 12(3) jipprovdi li l-qorti jew it-tribunal għandu jagħmel sforzi biex jilħaq ftehim bejn il-partijiet matul il-proċedimenti. Skont l-Artikolu 23a tar-Regolament ESCP, ftehim li huwa approvat minn jew konkluż quddiem qorti jew tribunal matul l-ESCP u li huwa infurzabbli fl-Istat Membru fejn tmexxet il-proċedura għandu jkun rikonoxxut u infurzat fi Stati Membri oħra fuq bażi ta' sentenza fl-ESCP. Japplikaw id-dispożizzjonijiet dwar ir-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tas-sentenzi tal-ESCP kif diskussi fis-subparagrafi hawn fuq, *mutatis mutandis*.

9

KAPITLU DISGĦA

Kwistjonijiet Finali

9.1. Rappreżentanza legali

9.1.1. L-ebda rekwiżit li jingħata struzzjoni lil avukat għall-ESCP

L-Artikolu 10 u l-Premessa (15) jiddikjaraw li r-rappreżentazzjoni minn avukat mhijiex obbligatorja u għalhekk kwalunkwe regola f'dan is-sens taħt il-liġi nazzjonali ta' Stat Membru ma tapplikax għall-ESCP. Bl-istess mod, l-Artikolu 21(3)(a) jagħmilha ċara li, għall-infurzar ta' sentenza taħt l-ESCP, mhux meħtieġ li parti għandu jkollha rappreżentant awtorizzat fl-Istat Membru tal-infurzar. Dan ma jinkludix aġenti li fil-fatt iwettqu l-miżuri ta' eżekuzzjoni f'dak l-Istat bħal Huissiers de Justice, Deurwaarders u Messengers at Arms. Ir-raġuni għaliex ma teħtieġx rappreżentanza legali hija biex jitnaqqsu l-ispejjeż tal-litigazzjoni.

9.1.2. Implikazzjonijiet finanzjarji jekk tqabbad avukat

Parti li tikkunsidra jekk tqabbadx avukat f'talba taħt l-ESCP għandha żżomm f'moħħha li anke jekk it-talba tirnexxi u twassal għal sentenza hemm ir-riskju li l-qorti ma tippermettix li l-ispejjeż biex tqabbad avukat ikunu jistgħu jiġu rkuprati mingħand il-parti l-oħra peress li, bis-saħħa tal-Artikolu 16, il-qorti m'għandhiex tagħti l-ispejjeż sal-punt li jkunu saru bla bżonn jew huma sproporzjonati għat-talba. Il-premessa (29), li tinvoka l-għanijiet u l-objettivi tal-ESCP, inkluża l-ħtieġa li jinkisbu s-sempliċità u l-effettività tan-nefqa, tindika li l-qorti, meta tikkunsidra liema spejjeż huma proporzjonati mat-talba, għandha tqis il-fatt li l-parti l-oħra, jiġifieri l-parti li favur tagħha ngħatat is-sentenza, kienet rappreżentata minn avukat.

9.2. Informazzjoni u assistenza

9.2.1. Informazzjoni – Ġenerali

Hemm diversi dispożizzjonijiet fir-Regolament ESCP biex l-informazzjoni tkun disponibbli mill-Istati Membri dwar aspetti varji tal-ESCP. Bis-saħħa tal-Artikolu 24, l-Istati Membri huma ordnati jikkooperaw, u b'mod partikolari permezz tan-Netwerk Ġudizzjarju Ċivili Ewropew biex jipprovdu lill-pubbliku in ġenerali, u ċ-ċrieki professjonali, b'informazzjoni dwar l-ESCP. Speċifikament, skont l-Artikolu 25, l-Istati Membri huma meħtieġa jipprovdu informazzjoni lill-Kummissjoni Ewropea dwar l-aspetti li ġejjin tal-ESCP:

- liema qrati għandhom ġurisdizzjoni biex jagħtu sentenza taħt l-ESCP;
- il-mezzi ta' komunikazzjoni aċċettabbli għall-Istati Membri biex jirċievu Formola ta' Talba taħt l-ESCP;
- l-awtoritajiet jew l-organizzazzjonijiet kompetenti biex jipprovdu assistenza prattika skont l-Artikolu 14;

- il-mezzi ta' servizz elettroniku u komunikazzjoni disponibbli u ammissibbli skont l-Artikolu 13, u l-persuni jew tipi ta' professjonijiet, jekk hemm, taħt obbligu legali li jaċċettaw servizz jew komunikazzjoni elettronika;
- id-drittijiet tal-qorti tal-ESCP jew kif jiġu kkalkulati kif ukoll il-metodi ta' ħlas skont l-Artikolu 15a;
- jekk appell huwiex disponibbli u jekk dan huwiex il-limitu ta' żmien li fih għandu jiġi ppreżentat appell;
- il-proċeduri għall-applikazzjoni għal reviżjoni kif previst fl-Artikolu 18, u l-qrati jew tribunali kompetenti għal reviżjoni bħal din;
- il-lingwi li bihom ċertifikat ta' sentenza taħt l-ESCP ikun aċċettabbli skont l-Artikolu 21a(1);
- l-awtoritajiet kompetenti fir-rigward tal-infurzar u l-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet tal-Artikolu 23;
- l-awtoritajiet li huma kompetenti fl-Istati Membri għall-infurzar inkluż it-teħid ta' kwalunkwe ordni li tissospendi jew tillimita l-infurzar;

u huma wkoll meħtieġa jinnotifikaw kwalunkwe tibdil sussegwenti għal dik l-informazzjoni. Il-Kummissjoni għandha tagħmel dik l-informazzjoni disponibbli għall-pubbliku. Dan isir b'mod partikolari permezz tal-Portal tal-Ġustizzja Elettroniku.

9.2.2. Informazzjoni u assistenza lill-partijiet

Minbarra l-informazzjoni ġenerali li għandha tkun disponibbli dwar il-funzjonament tal-ESCP, il-partijiet individwali għandhom jiġu assistiti u pprovduti b'informazzjoni fi stadji varji tal-proċedura. Dawn l-istadji jinkludu dawn li ġejjin:

- skont l-Artikolu 11 il-partijiet għandhom jingħataw għajnuna prattika (ara l-paragrafu 3.1 ta' din il-gwida);
- skont l-Artikolu 12 il-qrati għandhom, jekk meħtieġ, jipprovdu informazzjoni lill-partijiet dwar kwistjonijiet proċedurali (ara l-paragrafu 5.6.2 ta' din il-gwida);
- skont l-Artikolu 14 il-qrati għandhom jinfurmaw lill-partijiet bil-konsegwenzi li ma jikkonformawx ma' kwalunkwe limitu ta' żmien stabbilit mill-qorti (ara l-paragrafi 4.6, 5.2, 5.7 u 6.2.2 ta' din il-gwida).

Wieħed għandu wkoll iżomm f'moħħu li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Formola tat-Talba, il-Formola A, tkun disponibbli fil-qrati u t-tribunali kollha li fihom tista' tinbeda ESCP.

9.3. 9.3 Reviżjoni tal-ESCP

Skont l-Artikolu 28, ir-Regolament huwa s-suġġett ta' reviżjoni sal-15 ta' Lulju 2022. Ir-rapport tal-Kummissjoni għandu jirrevedi l-operazzjoni tal-ESCP, inkluż: (a) evalwazzjoni dwar jekk il-limitu finanzjarju tal-Artikolu 2(1) – mill-15 ta' Lulju 2017 iffissat għal €5 000 – huwiex xieraq biex jinkiseb l-għan li jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-ġustizzja għaċ-ċittadini u l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju f'każijiet transkonfinali; u (b) evalwazzjoni dwar jekk estensjoni tal-ambitu tal-ESCP, b'mod partikolari għal talbiet għal remunerazzjoni, hijiex xierqa biex tiffaċilita l-aċċess għall-ġustizzja għall-impjegati f'tilwim transkonfinali dwar l-impjiegi.

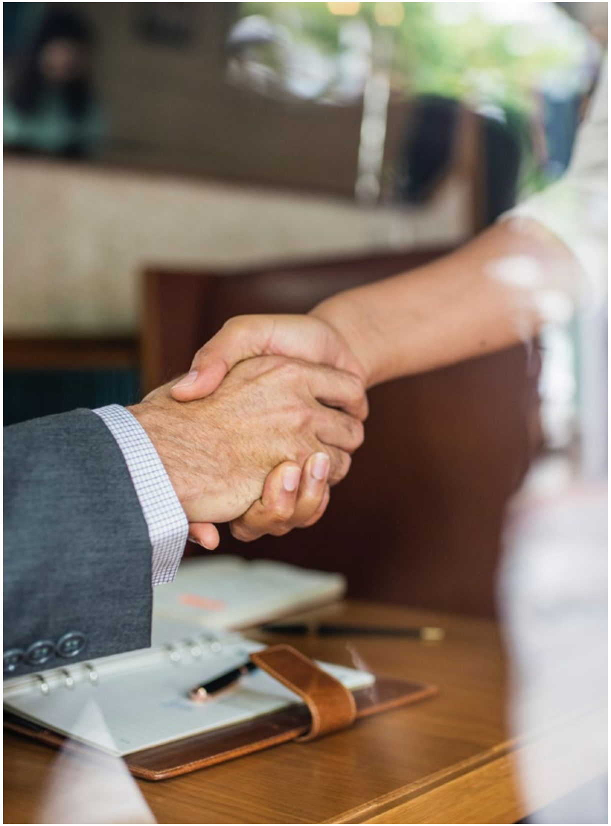

Materjal ta’ referenza u Ħolqiet

Il-Portal Ewropew tal-Ġustizzja Elettroniku huwa punt ta’ dħul uniku għall-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-ESCP; ir-responsabbiltà għall-għoti tal-informazzjoni dwar l-ESCP hija kondiviża bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni Ewropea.

A) Formoli li għandhom jintużaw fil-Proċedura ta’ Talbiet Żgħar
https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-mt.do

B) Informazzjoni nazzjonali dwar l-użu tal-proċedura, inklużi l-qrati kompetenti u informazzjoni oħra skont l-Artikolu 25
https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-mt.do

Regolament (KE) Nru 861/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Lulju 2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar, kif emendat bir-Regolament (UE) 2015/2421 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2015 li temenda r-Regolament (KE) Nru 861/2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u r-Regolament (KE) Nru 1896/2006 li joħloq proċedura ta' Ordni Ewropea għall-Ħlas.

PRINT	ISBN 978-92-76-08295-8	doi:10.2838/639063	DS-01-19-470-MT-C
PDF	ISBN 978-92-76-03890-0	doi:10.2838/914250	DS-03-19-355-MT-N

Għal kwalunkwe użu jew riproduzzjoni ta' ritratti jew materjal ieħor li ma jaqax taħt id-drittijiet tal-awtur tal-UE, permess għandu jintalab direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet tal-awtur.
Ritratt tal-qoxra: © Shutterstock
Ritratti ta' ġewwa: pp. 6, 8, 16, 21, 29, 55, 59, 65 © Shutterstock / pp. 15, 21, 52, 66 © Unsplash / pp. 30, 37, 38, 41, 46, 51, 56, 60, 69 © Pexels
© L-Unjoni Ewropea, 2019
Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata kemm-il darba jissemma s-sors oriġinali.

MT

DS-03-19-355-MT-N

Żur il-Portal tal-Ġustizzja Elettronika għal aktar dwar il-ġustizzja ċivili fl-UE:
https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=mt&action=home

Segwina

https://www.facebook.com/EUJustice/

https://twitter.com/EU_commission

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet
tal-Unjoni Ewropea

Netwerk Ġudizzjarju Ewropew
fil-qasam ċivili u kummerċjali